Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 53 (3791). | Шанба, 16 март 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

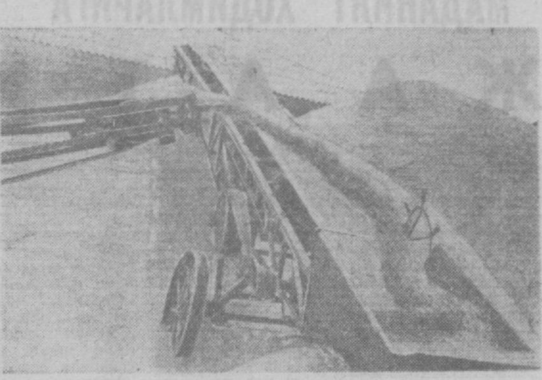

БУ ЙИЛГИ МАРРАМИЗ:

Етиштириладиган доннинг миқдорини 154,9 минг тоннага етказамиз ва давлатга 40 минг тонна дон, шу жумладан 15 минг тонна шоли сотамиз, ҳар гектар ердан камида 32 центнердан шоли ва дон учун экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 31 центнердан маккажўхори дони оламиз.

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг звено бошлиғи А. Сулаймонов ҳар гектар ердан 35 центнердан пахта топшириш ва ҳосилнинг ҳаммасини «зангори кема»лар ёрдами билан йиғиштириб олиш мажбуриятини олди. У эндиликда ўз сўзининг устидан чиқиш учун астойдил курашяпти. Экишга ҳамма нарса тахт. Звено бошлиғи терим машиналарининг ремонтини ҳам бошлаб юборди. Суратда: ўртоқ А. Сулаймонов иш устида.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

ЧИГИТ ЭКИШГА ТАЙЁРМИЗ

Бир неча йиллардан буён синаб келаётган тажрибамизга кўра, деҳқон техникани қанчалик пухта созласа, қанчалик унумли ва сифатли ишлатса, ҳар бир тадбирни ўз муддатида амалга оширса, албатта зафар кетидан зафар қучаверади.

Колхозимизда ҳам дала ишларини комплекс механизациялаш, деҳқонни техника воситалари билан тобора кўпроқ қуроллантириш масалаларига йил сайин жиддий ахамият бериб келиняпти. Хўжалигимизнинг тобора юксалаётганлигига асосий сабаб ҳам ана шунда.

Яқин-яқинларгача колхозимизда пахта ҳосилдорлиги 16—18 центнердан нарига ўтмас эди. Звено системасини такомиллаштирганлигимиз, механизатор кадрларнинг малакасини оширганлигимиз, техникадан фойдаланиш даражасини юксалтирганлигимиз туфайли кейинги икки йил ичида кескин юксалишга эришдик.

Айниқса, юбилей йилидаги муваффақиятлар ҳаммамизни қувонтирди. Давлатга 3670 тонна «оқ олтин» сотиб, планни қисқа муддат ичида анча ошириб бажардик. 35 та «зангори кема» билан ана шу ҳосилнинг қарийб 1800 тоннаси териб олинди.

Моҳир механизаторлар бошчилик қилаётган илғор звеноларимизда бундан ҳам қувончли натижаларга эришилди. Суюн Абдалиев бошлиқ комплекс механизациялашган звено деҳқонлари бир йилнинг ўзида пахта ҳосилдорлигини гектар бошига пландагига қараганда 7 центнер кўпайтирдилар. Шуниси қувончлики, бу звенода етиштирилган жами пахтанинг 90 проценти машиналар билан йиғиштириб олинди. Звено аъзолари иқтисодий кўрсаткичларни ҳам юксалтирдилар. Натижада, уларнинг ҳар бир иш кунлари эвазига 6 сўм 34 тийиндан ҳақ тўланди. Мамарайим Ҳошимов, Мавлон Жўраев, Наби Иброҳимов, Ҳасан Андақулов, Мирза Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ звеноларда ҳам ана шундай яхши натижаларга эришилди.

Колхозимиз ўтган йили биргина пахтачиликнинг ўзидан 1 миллион 602 минг сўм даромад қилди. Деҳқонларимиз бу йил ўтган йилги ютуқларни таёин ҳам мустаҳкамлаш, ҳосилдорликни ошириш, даромад ва моддий манфаатдорликни юксалтиришга астойдил бел боғлашган.

Кўкламни ҳар тарафлама пухта тайёргарлик билан кутиб олдик. Экиш кампаниясида ишлатиладиган мавжуд техникамизнинг ҳаммаси сифатли ремонтдан чиқариб қўйилган. Ҳайдов ва чопиқ тракторлари чигит экадиган сеялкалар, чизеллар, ер текислагичлар, бороналарни кўнгилдагидек соз лашда ремонтчи механизаторларимиздан Карим Ҳониқулов, Бердимурод Бекбўтаев, Мирзақул Жўраев, Йўлдош Қўзиев, Озод Сатторов сингари ўртоқлар зўр ғайрат билан меҳнат қилишди.

Ҳозир далаларимизда экин майдонларини кафтдек қилиб текислаш, ариқ-зовурларни тозалаш, маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ишлари қизғин давом эттириляпти. Хуллас, чигит экиш кампаниясига ҳар томонлама тахт бўлиб турибмиз.

Ж. УМАРАЛИЕВ,
Бекобод районидаги Навоий номли колхоз инженери.

Жаҳон янгиликлари

ЧЕХОСЛОВАКИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

ПРАГА. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлиги хабар беради: Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми яқинда Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитети ишининг бориши тўғрисида дастлабки ахборотни муҳокама қилди.

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми Чехословакия делегациясининг бу мажлисдаги ишларини маъқуллади ва Американинг Вьетнамдаги агрессияси кенгайиб бораётганлиги натижасида тинчликка туғилган хавф тўғрисидаги Декларацияга, шунингдек олти социалистик мамлакатнинг ядро қуролини тарқатмаслик ҳақидаги баёнотига қўшилганлигини билдирди.

Ўзбекистон зўр таассурот қолдирди

Мавритания касаба союзлари бирлашмасининг СССР касаба союзлари XIV съездида меҳмон бўлган Бош секретари Малик Фалл Ўзбекистон бўйлаб қилган сафарини тамомлади. У республика меҳнаткашларининг меҳнат ва турмуш шароити билан қизиқиб, Тошкент ва Самарқанд шаҳарларидаги саноат корхоналари ва маданий-оқартув муассасаларида бўлди. Бухорони, Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхозни бориб кўрди.

Меҳмон Ўзбекистон телеграф агентлигининг мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: Ўзбекистон билан танишиб чиқишим менда социалистик турмуш ҳали яқиндагина мустақил тараққиёт йўлига ўтиб олган мамлакатимнинг ва бошқа мамлакатларнинг манфаатларига тамомила муносибдир, деган ишончни мустаҳкамлади.

Малик Фалл ўз таассуротини якунлаб бундай деди:— Ўзбекистон кишиларининг ҳаммаси зўр ғайрат билан ишламоқдалар ва тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга астойдил интилмоқдалар. (ЎзТАГ).

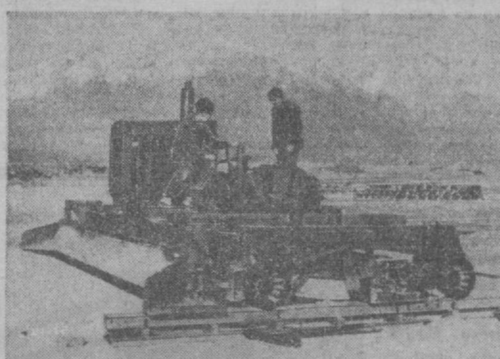

Чехословакиянинг Попраде шаҳрида жойлашган аэродром уч тоғ оралиғидадир. У яқинда реконструкция қилинди. Унинг узунлиги 2000 метр ва кенглиги 45 метрни ташкил этди. Эндиликда энг катта ҳозирги замон самолётлари ҳам бемалол учиб қўна олади.

ЧТК—ТАСС фотоси.

РЕСПУБЛИКА МАДАНИЯТ ХОДИМЛАРИ КЕНГАШИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОННИНГ БАРЧА МАДАНИЯТ ХОДИМЛАРИГА

МУРОЖААТИ

Ўз жанговар авангарди — Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашган совет кишилари КПСС XXIII съездининг тарихий қарорларини зўр ғайрат билан амалга оширмоқдалар. Экономика ва маданиятни ривожлантиришда, коммунизм қуришда мамлакатимиз эришган улкан ғалабалар — Улуғ Октябрь идеяларининг тантанаси ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва совет интеллигенцияси Совет ҳокимиятининг 50 йили мобайнида фидокорона меҳнат қилиб келганлигининг натижасидир.

Маданият ходимлари коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда бутун халқ билан бирга актив қатнашмоқдалар, совет кишисини ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда партияга ёрдамлашмоқдалар.

Кўп миллатли совет маданияти ўтган 50 йил ичида катта ва шонли йўлни босиб ўтди ва мислсиз даражада юксалди, бебаҳо маънавий бойликлар вужудга келтирилди.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг маданият ходимлари кўп миллатли совет маданиятини ва жаҳон маданиятини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Улар ўзларининг бутун қобилиятларини, ўзларининг бутун ғайратларини коммунистик қурилиш программасини тезроқ амалга ошириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига бағишламоқдалар.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси, партиямизнинг доно ленинча миллий сиёсати республика меҳнаткашларини бахтиёрлик, тараққиётнинг кенг йўлига олиб чиқди, улар орасидаги талантлар ва ижодий активликнинг битмас-туганмас манбаларини рўёбга чиқарди.

Совет Иттифоқи республикаларининг қардош оиласида ўзбек халқи ўтган 50 йил мобайнида маданий қурилиш соҳасида жуда катта муваффақиятларга эришди. Фан, адабиёт ва санъатнинг барча бойликлари совет кишисига хизмат қиладиган бўлиб қолди.

Олижаноб партиявийлик руҳи билан суғорилган, халқ ишига астойдил хизмат қилаётган санъатимиз ва адабиётимиз коммунистик тарбиянинг қудратли кучига айланди. Республиканинг адабиет ва санъат ходимлари кўпгина яхши романлар ва шеърлар, ёқимли қўшиқлар ва картиналар, мазмунли фильмлар ва спектакллар яратиб, буларни кенг халқ оммасига манзур қилдилар.

Республикамизда саккиз мингдан кўпроқ кундузги ва кечки умумий таълим мактабларида 2,7 миллион ўқувчи ўқиб турибди. 140 мингдан кўпроқ ўқитувчи ишламоқда. Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида 300 мингдан кўпроқ студент шуғулланмоқда. Фанлар академиясида ва бошқа илмий текшириш муассасаларида 18 мингга яқин илмий ходим меҳнат қилмоқда.

Ўзбекистонда 5.540 та оммавий кутубхона, 3.920 та турли клублар, 3.904 та киноустановка бор. 6.880 та бадиий ҳаваскорлик коллективлари ишлаб турибди. Республикамизда бадиий фильмлар киностудияси, илмий-оммабоп ва хроникал ҳужжатли фильмлар киностудияси, 22 та театр ва концерт ташкилотлари, 21 та музей бор. Меҳнаткашлар 2 миллион радиоточка ва радиоприёмниклардан, 400 мингдан кўпроқ телевизорлардан фойдаланмоқдалар, бир неча ўн номдаги газета ва журналлар кўп миллион нусхада нашр этилмоқда.

Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида партиямиз, бутун совет халқи жаҳоншумул тарихий вазифаларни — коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш, коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантириш ва янги кишини тарбиялаш вазифаларини ҳал қилмоқдалар.

Янги киши бунёдкорлик меҳнат шароитида, социалистик ишлаб чиқарувчи кучларни янада зўр куч билан юксалтириш учун, моддий ва маънавий неъматларни мўл-кўл қилиш учун кураш жараёнида тарбияланмоқда. Янги кишининг энг муҳим белгилари шуки, у коммунизм идеалларига, социалистик интернационализм принципларига беҳиҳоя содиқ бўлиб, жамият олдидаги ўз бурчини юксак даражада англайди. Лекин биз инсоннинг онги иқтисодий базисдаги ўзгаришлар натижасида ўз-ўзидан ўсиб, вояга ета боради, деб кўз тутиб ўтира олмаймиз. Бунинг учун катта идеологик, ғоявий-сиёсий, тарбиявий иш олиб бориш керак. Бу ишнинг даражаси ва кўлами кўп жиҳатдан бизнинг ўзимизга—маданият ходимларига боғлиқ.

Партия XXIII съездининг қарорларида, Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган ҳужжатларда — КПСС Марказий Комитетининг Тезисларида, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг қўшма тантанали мажлисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қилган докладда, халққа Мурожаатда, маданий фронт ходимлари қиладиган ишларнинг аниқ ва равшан программаси баён қилиб берилган. Улар ўз ишларини ҳамиша яхшилаб боришлари, одамларни коммунистик руҳда тарбияламоқ, одамларга идеологик таъсир ўтказиш формалари ва методларини бутун чоралар билан такомиллаштирмоқ учун матбуот, адабиёт ва санъат, радио, кино, телевидение, маданий-оқартув муассасаларидан кенг ва тағин ҳам тўлиқ фойдаланишлари лозим. Корхоналар ва муассасалар икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтасига ўтганлиги муносабати билан маданият муассасалари ходимлари олдида маданий хизмат кўрсатишни кенгайтириш ва яхшилаш борасида янги вазифалар пайдо бўлди.

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда маданият муассасаларининг ролини кучайтиришнинг муҳим масалаларини биз ўз кенгашимизда муҳокама қилдик. Биз бу йўлда ҳали кўп иш қилишимиз керак.

Биз Ўзбекистоннинг барча маданият ходимларини юбилей йилида қўлга киритилган имконият ва тажрибалардан фойдаланиб, партия қўйган вазифаларни амалга оширмоқ учун, КПСС XXIII съезди, Ўзбекистон Коммунистик партияси XVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII ва IV пленумларининг қарорларини амалга оширмоқ учун, республикада маданий қурилишни ва кенг меҳнаткашлар оммасини коммунистик руҳда тарбиялашни янада юксалтирмоқ учун тағин ҳам зўр бериб курашишга чақирамиз.

Сизларга — клублар, маданият саройлари ва маданият уйлари ходимларига мурожаат қиламиз. Ўз муассасаларингизни оммавий-сиёсий иш олиб бориладиган, фан, техника ва илғор тажриба муваффақиятлари пропаганда қилинадиган чинакам марказларга, меҳнаткашлар маданий ҳордиқ чиқарадиган жойларга айлантирингиз. Маданий-оқартув иш формаларини ва методларини бутун чоралар билан такомиллаштирингиз, янги илғор тажрибаларни, ижобий ўрнакнинг қудратли кучини кенг пропаганда қилингиз, фабрика ва заводлардаги, қурилишлар, колхозлар ва совхозлардаги энг яхши кишиларни улуғлаб, уларнинг ҳурматини орттирингиз, улар мисолида янги кишига хос сифатларни тарбиялангиз.

(Давоми иккинчи бетда).

ҲАРБИЙ ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШИ

«Фрунзевец» газетасининг сарлавҳасида Қизил Юлдуз ордени тасвири пайдо бўлди.

14 мартда Тошкентда ҳарбий журналистларнинг ҳаётидаги ана шу шонли воқеага бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Йиғилишни ҳарбий советнинг аъзоси, округ Сиёсий бошқармасининг бошлиғи генерал-майор А. В. Дебалюк очди.

Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони, армия генерали Н. Г. Лященко ҳамманинг давомли қарсаклари остида газетага қизил байроқ топширди ва бу байроққа Қизил Юлдуз орденини қадаб қўйди. Қўмондон редакция ходимларини ва унинг содиқ дастёрлари — жамоатчи мухбирларни самимий табриклади, уларга ижодий ишларида янги муваффақиятлар тилади.

Ҳарбий қисмларнинг, Ўзбекистон Журналистлар союзининг вакиллари мукофотланганларни табрикладилар.

«Фрунзевец» редакцияси Ўзбекистон, Туркманистон Компартиялари Марказий Комитетлари ва ҳукуматларидан, таниқли ҳарбий бошлиқлар, газета редакциялари, ҳарбий қисмлардан табрикномалар олди.

«Фрунзевец» газетасининг редактори А. А. Голишев табрик ва қутловлар учун ташаккур изҳор қилди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига табрикнома йўлладилар.

Тантанали йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

Қурама тизма тоғи ўз бойликларини геологларга намоён қилмоқда. Шарқий Қурама геология-разведка экспедицияси тоғ ҳазинасини кашф этишда катта ишлар қилмоқда. Суратда: экспедиция аъзоларининг бир группаси тоннель ичида. Ўнгда эса Қизил-Олмасой партиясининг бошлиғи Шукур Эргашев, кон мастери Самад Бекбоев ва комплекс проходкачилар бригадаси бошлиғи Владимир Горових ўртоқларни кўриб турибсиз.

В. Лейзерович фотоси. (ЎзТАГ).

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ ҲАРАКАТИ

ХАНОЙ. (ТАСС). Жанубий Вьетнам миллий озодлик халқ қуролли кучларининг Куангчи вилоятидаги 9-автострада шарқий секторида ҳаракат қилаётган жангчилари 21 февралдан 29 февралгача американлик агрессорларга ва сайгонлик қўғирчоқларнинг қўшинларига қарши олиб борилган жангларда душман позицияларига 90 мартадан кўпроқ ҳужум қилдилар. Бунинг натижасида душманнинг 760 солдат ва офицери, шу жумладан, Американинг 263 солдат ва офицери сафдан чиқарилди. Вьетнам информация агентлиги Озодлик агентлигининг маълумотларига асосланиб, шу тўғрида хабар берди.

Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 22 ҳарбий — транспорт воситасини ҳам яксон қилдилар, Американинг 19 самолётини уриб туширдилар ёки ерда мажақлаб ташладилар.

Миллий озодлик халқ қуролли кучлари жангчилари 25 февралдан 27 февралгача Куавьет ва Донгха ҳарбий базаларини тўпга тутиш натижасида 17 ҳарбий кемани сувга ботирдилар ва шикастлантирдилар, кўп миқдордаги ҳарбий техникани йўқ қилиб ташладилар.

Миллий озодлик халқ қуролли кучларининг Бьенхоа ва Бажиа вилоятларида ҳаракат қилаётган жангчилари 10 мартда тамом бўлган бир ойдан сал камроқ вақт ичида Лонгтау дарёсида 7 ҳарбий кемани ва 3 баржани сувга ботирдилар ёки уларга қаттиқ шикаст етказдилар. Ватанпарварлар кемаларда бўлган кўпгина ҳарбий техникани, ҳарбий анжом ва ёқилғини ҳам яксон қилдилар.

УРУГВАЙЛИК СТУДЕНТЛАРГА ДЎСТЛИК СОВҒАСИ

МОНТЕВИДЕО. Уругвайнинг миллий университетида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилиш Ломоносов номли Москва давлат университетининг Уругвай университетига кутубхона совға қилишига бағишланди. (ТАСС).

ПРЕЗИДЕНТ НОСИРНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ҚОҲИРА. Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдил Носир БАР ҳарбий бўлинмаларини ва бошқа араб мамлакатларининг Миср қўшинлари билан бирга Сувайш канали кирғоғи ёқасида ўт очишни тўхтатиш чизиғи бўйлаб позицияларни ишғол қилиб турган жанговар бўлинмаларини бориб кўрди. У ҳарбий бўлинмаларнинг командирлари ва солдатлар билан учрашиб, улар билан тайёргарлик масалаларини муҳокама қилди. Президент Носир шу жойларда гапириб, Бирлашган Араб Республикасининг халқи ўзининг қуролли кучларига катта умид боғлайди, деди. Шунинг учун ҳам биз ўз жанговар тайёргарлигимизни тинмай кучайтириб бормоғимиз керак, деб уқтирди.

Носир Бирлашган Араб Республикаси учун оғир дамларда унга мададкорлик қилган Совет Иттифоқининг ёрдами тўғрисида самимий сўзлар айтди. (ТАСС).

РЕСПУБЛИКА МАДАНИЯТ ХОДИМЛАРИ КЕНГАШИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОННИНГ БАРЧА МАДАНИЯТ ХОДИМЛАРИГА

МУРОЖААТИ

(Боши биринчи бетда).

Бадиий ҳаваскорлик совет кишиларини маданий ўстиришнинг муҳим воситасидир. Кенгаш санъат ва адабиёт арбобларига, бадиий ҳаваскорлик қатнашчиларининг кўп минг кишилик армиясига мурожаат қилаётир — халқ ижодкорлигининг энг яхши анъаналарини ривожлантирингиз. Ўз маҳоратингизга сайқал берингиз, репертуарларни яхшилангиз, янги ҳаваскорлик коллективларини кўпайтирингиз.

Биз сизларга, кутубхона ходимларига мурожаат қиламиз! Аҳоли яшайдиган ҳар бир жойда, ҳар бир оилага кутубхона хизмати кўрсатишни яхшилашга зўр бериб эришингиз, ҳар бир китобхоннинг ҳар қандай китобга бўлган талабини қондирмоқ учун кутубхоналараро китоблар алмашинишдан кенг фойдаланингиз, кўчма кутубхоналар ташкил этингиз? Бундан буён ҳам китоб ҳар бир оилада, ҳар бир хонадонда содиқ дўст ва маслаҳатчи бўлсин.

Маданият муассасаларининг ишини район, область, республикадаги иқтисодий ва маданий қурилишнинг амалий вазифалари билан чамбарчас боғлаб олиб бориш зарур. Шу мақсадда омма орасида иш олиб боришнинг энг таъсирчан формаларини қидириб топиш, янги совет урф-одатлари ва байрамларини одамларнинг турмушига жорий қилиш, маданият университетларини, эстетик тарбия мактабларини кўпайтириш, уларнинг ишларини бутун чоралар билан яхшилаш лозим.

Маданий-оқартув иши жонли, ижодий иш эканлигини ҳеч қачон унутмаслик керак. Бу иш барча аҳоли табақаларининг хилма-хил қизиқишлари ва талабларини ҳисобга олиб, ташкил этилиши, муайян мақсадга қаратилган мазмундор иш бўлиши лозим.

Музейларнинг ва картина галереяларининг ходимлари! Тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш Ўзбекистон жамиятининг аъзолари! Ўзбек халқининг ўтмишини, тарихини золимларга қарши курашини экспозицияларда тўғри ва ишонарли қилиб очиб беришга, Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг тантанасини, СССР халқларининг дўстлигини, Ўзбекистон халқининг мамлакатимизда коммунизм қуриш учун қаҳрамонона меҳнат қилаётганлигини кенг кўрсатиб беришга эришингиз.

Қишлоқ районлари аҳолисига хизмат кўрсатмоқ учун музей фондларининг сайёр виставкаларини ташкил этингиз, колхозларда ва совхозларда картина галереялари ва этнографик музейлар очилишига ҳар томонлама ёрдамлашингиз.

Ўзбекистон халқларининг революцион ва меҳнат шуҳрати ёдгорликларини муҳофаза қилингиз. Меҳнаткашларнинг революция ва меҳнат ветеранлари билан учрашувларини ташкил этингиз, совет кишиларини интернационализм, ўз социалистик Ватанига чексиз муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялашга ёрдамлашингиз!

Адабиёт, музика ва тасвирий санъат арбоблари! Давримизнинг улуғворлигини, коммунизмнинг актив қурувчиси бўлган совет кишиси ҳаётининг гўзаллигини ва унинг фидокорона меҳнатини очиб берадиган социалистик реализмнинг ғоявий ва бадиий жиҳатдан юксак асарларини кўпроқ яратиб берингиз. Бу асарлар коммунизмнинг порлоқ идеалларини одамлар қалбига сингдирсин, уларни Ватан шон-шуҳрати йўлида, янги жамият қуриш йўлида янги қаҳрамонона шижоатлар ва ишлар қилишга руҳлантирсин.

Театрлар ва концерт ташкилотларининг ходимлари! Ўзларингизнинг маҳоратингизни ҳамиша такомиллаштирингиз. Совет театр санъатининг энг яхши асарларини кенг пропаганда қилингиз. Сизларнинг томошабинлар билан ҳар бир учрашувингиз уларни завқлантирадиган байрам бўлиши, уларни эстетик тарбиялашга ёрдам бериши лозим.

Биз сизларга, кинематография ходимларига мурожаат қиляпмиз! Совет Ўзбекистонининг одамлари тўғрисида, Совет ҳокимияти йилларида республикамиз ҳаётида рўй берган буюк социал иқтисодий ва сиёсий ўзгаришлар тўғрисида, СССР халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги тўғрисида яхши фильмларни кўпроқ яратингиз. Аҳолига кино хизмати кўрсатишни яхшилангиз, энг яхши бадиий, хроникал-ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмларни активроқ пропаганда қилингиз, кинофильмлар кўрсатиш сифатини оширингиз. Болалар учун киносеансларни кўпайтирингиз, болаларнинг талабларини ҳисобга олиб, уларга кўрсатиладиган фильмларни синчиклаб танлаб олингиз.

Радио ва телевидение, матбуот, полиграфия ва китоб савдоси ходимлари! Радио, телевидение эшиттиришларининг сифатини яхшилангиз, мазмунли яхши китобларни кўпроқ нашр этингиз, газета ва журналларда босилаётган материалларнинг ғоявий-бадиий сифатини оширингиз, китоблар ва вақтли нашрлар билан савдо қилишни яхшилангиз, китоб кўчма савдосини ташкил қилингиз, бу муҳим ишга китоб тарқатувчи жамоатчилар кенг доирасини жалб этингиз.

Биз ёзувчилар, композиторлар, кинематографчилар, рассомларнинг ижодий союзларига мурожаат қиламиз!

Клублар, маданият уйлари, бадиий ҳаваскорлик коллективлари репертуарлар яратишда адабиёт ва санъат арбобларидан ёрдам кутмоқдалар. Бадиий ҳаваскорлик коллективларининг репертуаридан мустаҳкам ўрин оладиган драма, музика асарлари, ҳажвияларни кўпроқ яратиб берингиз. Адабий, музика тўгараклари, тасвирий санъат тўгараклари ва ҳаваскорлик киностудияларини тузишда маданий-оқартув муассасаларига ҳар доим кўмаклашингиз.

Ишчилар ва хизматчилар беш кунлик иш ҳафтасига ўтганликлари муносабати билан театрлар, концерт ташкилотлари, клублар, кутубхоналар, музейлар, кинотеатрлар, маданият ва истироҳат парклари ўз ишларини қайта қуриб, меҳнаткашларга ўз бўш вақтларидан мазмунли фойдаланишларига шароит яратиб беришлари, уларнинг маънавий ўсишларига ёрдамлашишлари, ўз билимларини бойитишларига, совет кишисининг ҳар томонлама камол топиш ишига ёрдамлашишлари лозим.

Бизнинг муҳим вазифамиз шуки, ҳар бир маданий-оқартув муассасасида ўз ишини яхши биладиган, яхши тайёрланган қобилиятли кишилар ишлайдиган бўлсин. Бундан ташқари муаллимларни, врачларни, инженерларни — бутун совет зиёлиларини актив маданий-оқартув ишларини олиб боришга кенг кўламда жалб қилиш зарур. Қишлоқ зиёлилари, биринчи галда бизнинг муаллимларимиз колхоз қишлоғидаги маданий қурилишда алоҳида муҳим роль ўйнашлари керак. Мактаб ва муаллимларнинг маданий-оқартув муассасалари ишларида фаол қатнашуви қишлоқ меҳнаткашларини маданий тарбиялаш ишини янада юксалтиришнинг муҳим шартидир.

Кенгаш қатнашчилари республиканинг барча ташкилотларига ва муассасаларига, шаҳарларнинг барча адабиёт ва санъат арбобларига мурожаат қилиб, уларни қишлоққа доимий маданий ёрдам кўрсатишга, қишлоқдаги маданий-оқартув муассасаларини доимий ва амалий оталиққа олишга чақирадилар.

Азиз ўртоқлар!

Маданият муассасаларининг базасини янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш маданий қурилишнинг муҳим вазифаларидан биридир. Беш йилликнинг охиригача Ўзбекистон ССРда яна 11 та театр қуриш, 988 та маданият уйи ва клублар очиш, 1294 та кутубхона ташкил этиш мўлжаллаб қўйилди. Барча область марказларида кенг форматли кинотеатрлар очилиши, беш йилликнинг охиригача эса асосан қишлоқ жойларида ҳаммаси бўлиб 93 тагина шундай кинотеатрлар очилиши лозим; музейлар, маданият ва истироҳат парклари, китоб магазинлари янада кенг ривожлантирилади. Чиқарилаётган китобларнинг тиражлари анча кўпайтирилади.

Кенгаш қурилиш ташкилотларининг раҳбарларига, шонли бинокорларимизга мурожаат қилиб, уларни маданият муассасалари шохобчаларини кенгайтириш планларини ҳеч сўзсиз бажаришни таъминлашга, маданият объектларини қуриб битказиб, ишга туширишни ўзлари учун энг муҳим вазифа деб ҳисоблашга чақиради. Республикада маданиятни ривожлантириш соҳасида беш йиллик планни муваффақиятли бажариш учун ҳамма чораларни кўришимиз мутлақо зарур.

Қишлоқ маданиятини янада юксалтиришга жуда жиддий эътибор бериш зарур. Бизнинг бу соҳадаги ҳамма ишимиз КПСС XXIII съездининг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII ва IV пленумларининг қарорларига, «Қишлоқ жойларида маданий оқартув муассасалари шохобчаларини кенгайтириш ва уларнинг ишини яхшилаш чоралари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1967 йил 2 декабрдаги қарорига асосланиши лозим.

Азиз ўртоқлар!

Совет тузуми давлат ва жамият ҳаётининг ҳамма соҳаларида халқ оммасининг ижодий активлигини ривожлантирмоқ учун тарихда мисли кўрилмаган имкониятлар яратиб берди. Социалистик маданиятни юксалтириш — умумхалқ ишидир. Биз ишчилар ва колхозчиларни, совет зиёлиларини маданий оқартув ишларини яхшилашга ҳар томонлама ёрдам беришга, маданият муассасаларининг фаолиятини яхшилашга, ўтказилаётган ғоявий-тарбиявий тадбирларда актив қатнашишга чақирамиз.

Кенгаш совет касаба союзларига, комсомол ташкилотларига, хўжалик органларига, республиканинг барча жамоатчилигига мурожаат қилиб, уларни ўзларининг куч ва ғайратларини республикада маданий қурилиш ишлари кўламини кенгайтиришга ва бу қурилиш суръатларини тезлаштиришга қаратишга, шаҳарлар, ишчи посёлкалари, қишлоқларни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш, табиатни муҳофаза қилиш, социалистик жамият қоидаларига ҳеч сўзсиз риоя қилиш борасида меҳнаткашларнинг ташаббускорлигини ҳар томонлама оширишга чақиради.

Биз, кенгаш қатнашчилари барча маданият ходимларини буюк пролетар ёзувчиси А. М. Горький туғилган куннинг 100 йиллигини, гениал шоир ва мутафаккир Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигини ва Самарқанд шаҳрининг 2500 йиллигини байрам қилиш билан боғлиқ бўлган тадбирларни амалга ошириш ишида актив қатнашишга чақирамиз.

Республика маданият ходимларининг бурчи шуки, улар улуғ санани, умумхалқ байрамини — Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини янги ижодий муваффақиятлар билан кутиб олишлари лозим. Ленин юбилейига тайёргарлик ва уни ўтказиш вақтида биз Ленин идеяларининг тантана қилганлигини ҳар томонлама акс эттиришимиз, совет халқининг ҳамма ишларида ва зафарларида мужассамланаётган ленинизмни ёрқин очиб беришимиз лозим.

Кенгаш қатнашчилари жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматини ишонтириб айтадиларки, Ўзбекистон маданият ходимлари халқ олдидаги ўзларининг фахрли бурчларини шараф билан бажармоқ, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда маданият муассасаларининг ролини тағин ҳам кучайтирмоқ учун бутун куч ва билимларини сарфлайдилар.

Мурожаат маданият ходимларининг 1968 йил 5 мартдаги республика кенгаши қатнашчилари томонидан якдиллик билан қабул қилинган.

НАВОИЙ кўчаси кейинги йилларда таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Муҳташам бинолар кенг ва озода кўча ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Суратда: Навоий кўчасининг кўриниши.

Ҳ. Ҳайитмуҳамедов фотоси, (ЎзТАГ).

МЕҲНАТ ВА ДАМ

Бу ерда ёшлар кўпчиликни ташкил қилади. Ёшларга хос ғайрат-шижоат, меҳнат кўтаринкилиги ҳукмрон. Қайси цехга кирманг, беш йилликни муддатидан илгари бажаришга ундовчи шиорларни учратасиз. «Фабрика фахри — сенинг фахринг!» деган шиорни ҳар бир ишчи дилига жо этган.

Шунинг учун ҳам йилдан-йилга муваффақиятлар қувонарли бўляпти. Юбилей йилида зиммадаги мажбуриятни ошириб адо этишди улар. Белгиланганидан бир неча ўн минг жуфт пойафзал тайёрлаб беришди. Собир Ахмадшин, Унсиной Сулаймонова, Васила Қосимова сингари ўилаб пешқадамлар чиндан ҳам фабриканинг фахри ҳисобланадилар.

Ютуқларни қўлга киритишда коллектив ўртасида таълим-тарбиявий ишлар улар учун яратиб берилаётган маданий-маиший шароитлар ҳам муҳим роль ўйнаяпти. Кўпгина ёшлар ишдан сўнг ишчи-ёшлар мактабида ўқимоқдалар, меҳнатдан ажралмаган ҳолда олий ўқув юртларида билим олмоқдалар.

Фабрикада турли хил тўгараклар мунтазам ишлаб турибди. Уларда ёшу-кекса ишчилар фаол қатнашяпти. Ишдан кейин мириқиб дам олишяпти, ўз савия ва билимларини оширишяпти. Корхона ҳузуридаги физкультура совети айниқса диққатга сазовор ишлар қилаётир. Турли хил мусобақалар ташкил этилмоқда. Кўпгина ёшлар шаҳар, область, ҳатто республика мусобақаларида ҳам иштирок қилишяпти. 8 ишчи эса Чирчиқ шаҳар спорт мактабининг туризм секциясига мунтазам қатнашади. Корхонанинг спорт шинавандалари Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси ёшлари билан кўпдан бери беллашиб келишяпти. Бу фақатгина кўнгилли дам олиш учунгина эмас, ўзаро иш тажрибаларини ўртоқлашиш учун ҳам қўл келмоқда.

Пойафзалчилар Чирчиқдаги 4-мактабни оталиққа олишган. Мактаб биносида фабриканинг турли фасондаги маҳсулотларидан стенд ташкил этилган. Бу ёшларда меҳнатга ҳавас ва иштиёқ туғдиришда жуда фойдали бўляпти.

Шуниси яхшики, корхона азаматлари тез-тез шанбаликлар ўтказиб туришади. Яқинда 260 ўринли ётоқхона ишчиларга тортиқ қилинди. Бу ерда истиқомат қилаётганларнинг кўнгилдагидек дам олишлари учун ҳам етарли шароит яратилган. Ётоқхона Совети бунинг учун алоҳида ғамхўрлик кўрсатяпти. Ҳар ҳафтанинг дам олиш кунларида группа-группа бўлиб шаҳар ташқарисига саёҳатга, экскурсияларга чиқиш, оммавий суратда маданий ҳордиқ чиқариш тобора кенг тус олмоқда.

Бу тадбирларнинг бекамикўст амалга ошишида фабрика партия, комсомол ва касаба союз комитетларининг ҳиссаси каттадир.

Т. РЎЗИМАТОВ.

Марксга бағишланган виставка

«Маркс таълимоти тўғри бўлганлиги учун қудратлидир». Лениннинг ана шу сўзлари Тошкентдаги сиёсий маориф уйида очилган виставка — илмий коммунизм асосчиси асарлари виставкаси деворига ёзиб қўйилган. Бу виставкада В. И. Лениннинг Карл Маркс ва марксизм тўғрисидаги асарлари, Карл Маркс замондошларининг улуғ революционер ҳаёти ва фаолияти тўғрисида ёзган китоблари ҳам бор.

Карл Маркс туғилган куннинг 150 йиллиги муносабати билан Тошкентда ўтказиладиган назарий конференция қатнашчиларининг бир группаси улуғ мутафаккир ва революционерга бағишланган ранг-баранг календарь билан танишиб чиқмоқда. Бу календарда «Маркс тўғрисида нималар ўқиш керак»лиги тўғрисида маслаҳатлар, К. Маркснинг рус тилида чиқарилган илк асарлари тўғрисидаги, Маркс ва Энгельснинг бир-бирларига ёзишган хатлари тўғрисидаги хабарлар, уларнинг камдан-кам учрайдиган фотосуратлари, картиналарнинг нусхаларини кўриш мумкин.

Тошкентдаги сиёсий маориф уйининг методистлари шонли санага бағишланган назарий конференцияларнинг тематик планлари ва методик қўлланмаларни сиёсий маориф кабинетлари ҳамда уларнинг кутубхоналарига юбордилар. Лекторлар ва докладчилар консультация ўтказмоқдалар. (ЎзТАГ).

ШИНГИЛ САТРЛАР

Оққўрғондаги «Ленинизм» колхози меҳнаткашларининг талаби инобатга олиниб, колхоз марказида алоқа бўлими очиб берилди. Бу райондаги навбатдаги 31-алоқа бўлимидир.

М. Канзафаров.

«Оққўрғон» совхозида механизаторлар курси очилди. 30 комсомол-ёшлар «зангори кема» ни бошқариш сирларини ўрганяпти.

С. Сегизбоев номли совхозда ҳам механизаторлар курси очилди.

А. Абдураимов.

Милиция старший сержанти Саидазим Муҳиддинов ва навбатчи Ҳайдар Раҳматовлар ўз участкасини айланиб юрарди. Тун. Ҳамма ширин уйқуда. Йигитлар бирдан ёнаётган уйни кўриб қолишди ва ўша томон югуришди. Уй эгаси ухлаб ётарди. С. Муҳиддинов билан Ҳ. Раҳматов ҳовли эгасини уйғотиб, энди кучая бошлаган ёнғинни ўчиришга киришишди.

Чилонзор район Ўзбекистон кўчасидаги шу 25-уйда турувчи З. Дёмина сергак ва довюрак кишиларга миннатдорчилик билдирди.

Т. Мамасолиев.

Пойтахтдаги Ҳамза номли 2-саккиз йиллик мактаб ўқувчилари Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигига катта тараддуд кўришяпти. Ҳар бир ўқувчи ўзи мустақил равишда альбом тайёрлаяпти. Энг яхши альбомлар учун бир нечта совғалар таъсис этилган.

Мактаб бадиий ҳаваскорлари эса Уйғун ва Иззат Султоннинг «Алишер Навоий» драмасидан парчалар саҳналаштирмоқдалар.

М. Тўйчиев, Р. Ҳамидова.

ЯНГИ ТОШКЕНТ БУНЁДКОРЛАРИ

ДНЕПРОПЕТРОВСК шаҳридан келган бинокорлар коллективи Тошкентни қайта тиклаш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Қатортол массивида янги уй-жойлар қуришмоқда. Улар шу вақтгача 4 та кўп қаватли ҳашаматли уйларни фойдаланишга топширдилар. Ушбу расмларда ўзининг ҳалол ва унумли меҳнати билан касбдошларига ўрнак бўлаётган илғор бинокорлардан (юқоридан пастга) ғишт терувчи А. И. Турчаников, бўёқчи О. Н. Дорошенко ва слесарь И. И. Савенко ўртоқларни кўриб турибсиз.

Ё. Одилов расмлари.

МАЛАКАЛАРИНИ ОШИРДИЛАР

Бундан бир йил муқаддам В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ҳузурида олий ўқув юртлари ижтимоий фанлар ўқитувчилари малакасини ошириш институти иш бошлаган эди. Ўз малакаларини ошириш мақсадида Ўзбекистон, шунингдек Ўрта Осиё республикалари олий ўқув юртларидан ўқитувчилар келиб бу ерда таҳсил кўрдилар.

Яқинда тингловчиларнинг катта бир группаси институт программасини ўтаб, яна ўз иш жойларига қайтиб кетди. Улар чинакам бой тажриба тўпладилар, КПСС тарихи, философия ва сиёсий иқтисод фанлари бўйича ўтказилган семинарларда қатнашдилар.

Ижтимоий фанлар ўқитувчилари билан бўлган машғулотларни олиб бориш учун Тошкентдаги олий ўқув юртларининг профессорлари ҳам жалб этилди. Атоқли олимлардан А. Аминов, Х. Турсунов, Э. Юсупов, М. Мусаев ва бошқалар томонидан ўқилган тематик лекциялар айниқса қизиқиш билан тингланди.

Институт тингловчиларнинг янги отрядини ўз қучоғига олди. Яқинда бу ерда ўқув йили уюшқоқлик билан бошлаб юборилди.

Қурувчилар саломатлигини кўзлаб

Ҳамид ака врач кабинетига кириб келди. Унинг чеҳраси очиқ, хурсанд кўринади.

— Ҳурматли доктор, — гап очди Ҳамид ака, — соғайиб, бола-чақаларим олдига қайтяпман. Менга нисбатан қилган меҳрибончилигингиз, қилган даволарингиз учун раҳмат айтгани кирдим.

Врач Қудрат Ниғматуллаев беморга саломатлик ва оқ йўл тилаб қолди.

Ҳамид ака оғир касалликка мубтало бўлиб, бу шифохонага икки қўлтиқтаёқда кириб келгани эсида. Тажрибали врач Неъматуллаев беморнинг касалини синчиклаб текширди. Ҳамид ака ёшлигида ангина касали билан оғриган, бу юрак ва асаб касалликларига олиб келади. Натижада бод касаллиги пайдо бўлиб, унинг икки оёғи ишламай қолади.

Бўлим шифокорлари Ҳамид акани даволаш борасида катта ғамхўрлик кўрсатишди. Вақтида зарур бўлган дори-дармонлар бериб туришди. Бир ой деганда бемор соғайиб чиқди. Эндиликда шофер Ҳамид Серкабоев пойтахтимиз қурилишларида самарали меҳнат қилмоқда.

«Главташкентстрой» медицина-санитария бўлими яқинда яна бир шифобахш даргоҳ билан бойиди. Бу ерда асаб касалликлари бўлими очилди.

Икки қаватли ҳашаматли бино. Ичкарига кирдик. Кенг ва ёруғ коридорга гилам поёндозлар тўшалган. Туваклардаги анвойи гуллар теварак-атрофга майин ҳид таратиб турибди.

Физиотерапевтика кабинетидамиз. Бу хона ҳозирги замон медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Кўплаб беморлар дардларига даво олишмоқда. Бўлим мудири Н. Я. Ворошилова ва ҳамшира Н. Иванникова беморларнинг ҳол-аҳволидан хабардор.

Бу бўлимда биохимия, клиника лабораторияси ва рентген кабинети ишлаб турибди. Бу хоналарда беморларни атрофлича даволаш учун ҳамма шарт-шароитлар яратиб берилган.

Беморлар билан суҳбатлашдик. Улар янги бўлима очилганидан бу ерда ишлаётган шифокорларнинг жонкуярлигидан беҳад хурсанд эканликларини билдиришди.

Иноқ коллектив беморларни даволашда жонкуярлик кўрсатиб ишламоқда. Шифокорлардан врач Н. Ворошилова, ҳамшира Е. Биковская, М. А. Кажубина ва Марҳамат Мадаминовалар самарали меҳнатлари ва хушмуомалалиги туфайли беморларнинг ҳурмат ва эътиборига сазовор бўлишмоқда.

И. ЮСУПОВ.

КИМ ЭДИНГ-У, КИМ БЎЛДИНГ

АХЛОҚ МАВЗУИДА

Мария Захаровна кексайиб қолган. У ўғли топиб келганидан хурсанд бўлиб, бахтиёр яшар эди. Суянчиғи, кўрар кўзи фақат ана шу ўғли.

Мана бир неча ойдирки, шу ўғлидан на хат бор, на хабар. Нега ундай бўлиб қолди? Тани — жони соғмикин? Борган ерида ўйнаб-кулиб ишлаб юрганмикин? Ахир, бепарво йигитлардан эмас эди-ку?!

Онаизор икки-уч ойгача бетоқат бўлиб, интизорлик билан ўғлидан дарак кутди. Ҳамон жимжитлик. Бечора онанинг сабр косаси тўлди. Партия, совет ташкилотларига: «72 ёшдаман, Москва области Львов станцияси, Максим Горький кўчасининг 3-уй, 21-квартирасида яшайман. Мени боқадиган, ҳоли аҳволимдан хабар оладиган ёлғиз ўғлим Анатолий Моисеев. У Москвада Янги Черёмушка кўчасидаги 52-уйнинг 22-квартирасида яшар эди. «Главмосстрой»нинг 169-қурилиш бошқармасида ишларди. Хотини ва Таня деган қизи бор. Тошкентга ёрдам учун кетганидан кейин аввалига хат-хабар, ёрдам келиб турди. Кейинги икки-уч ой ичида бўлса дом-дараги йўқ, уни топишда ёрдам берсангиз».

Ҳа, шундай. 1966 йилнинг август ойида Анатолий ўз бригадаси билан бирга зилзила оқибатларини тугатиш мақсадида Тошкентга келган эди. Дастлабки кунлари онасига, хотини, бола-чақасига тез-тез хат ёзиб турди. Ўтган йилнинг 15 майидан бошлаб эса ёзишувлар тўхтаб қолди.

Мария Захаровнанинг қидирув хатига 169-қурилиш бошқармаси ҳам жавоб бергани йўқ. Бунинг ўрнига онанинг қўлига ўғлининг ҳужжатлари келиб тегди. Шундан кейин бечора онанинг шубҳаси янада орта бошлади. Ахир, нега қурилиш бошқармаси фақат ҳужжатнинг ўзини юборади? Ўғли ҳақида лоақал бир-икки оғиз тушунтирув хати ёзмайди? Ё бахтсиз ҳодиса юз бердимикин?

Юрак-бағри ўртаниб, қийин аҳволда қолган она энди милиция органларига мурожаат қилишга мажбур бўлди. Ана шундан кейин Тошкент шаҳар милиция органлари Анатолийнинг тақдири билан қизиқа бошладилар.

Мана, қурилиш бошқармаси бригада бошлиғи А. Ф. Кудряшов билан суҳбат боряпти. Анатолий дастлабки кунларда шу бригадада ишлаган эди.

— Биз ҳаммамиз Анатолийдан жуда-жуда миннатдор эдик, — ҳикоя қиларди А. Кудряшов, — у интизомли, меҳнатсевар йигит эди. Яна бир неча ҳунар эгаси эканлигини айтмайсизми? Ҳаммасидан ҳам ўзининг ғишт терувчилик касбини яхши кўрарди. Нима бўлди-ю, ўтган йилнинг январь ойидан оз-оз ичадиган бўлиб қолди. Кейин — кейин бўлса кўпроқ-кўпроқ отиб, эртасига ҳам ишга маст ҳолда келадиган одат чиқарди. Қидирган вақтимизда ётоқхонадан ҳам тополмайдиган бўлиб қолдик. На чора, 15 майда бир кечада изсиз йўқолди.

Нима ҳодиса рўй берди экан? Милиция ходимлари Тошкент области ва шаҳарларидаги барча касалхоналарни суриштириб чиқишди. Натижа йўқ. Бирор ножўя ҳаракат қилиб милиция органлари қўлига тушганмикин? Йўқ, дараги топилмади. Республика район милицияларига қилинган хабарлар ҳам натижасиз қолди. Нима бўлса ҳам хабарини топиш, интизор бўлиб кутаётган онага жавоб юбориш зарур.

Шу йилнинг 4 февралда милиция ходимларининг таклифи билан «На посту» газетасига эълон берилди. Бу эълонда Моисеевни кўрган ёки ундан хабар топган кишилардан милиция органига шу ҳақда маълум қилишни сўрашди.

Ниҳоят, 13 февраль куни Чилонзор район милициясининг участка вакили младший лейтенант Салоҳитдиновнинг кабинетида телефон жиринглаб қолди. Маълум бўлишича, Моисеев Бешёғочдаги колхоз бозоридан топилибди. Ҳозир Чилонзор район милиция бўлимида эмиш.

Мана у бўлимда ўтирибди. Соч-соқоллари ўсиб кетган, юзлари шишган, кийим бошларининг йиртиқларидан, лойидан қараб бўлмайди. Ростдан ҳам шу Анатолий Моисеевнинг ўзимикин?

Милиция ходимлари янглишмаган эдилар. Мана шундай аянчли аҳволга тушиб қолган ўшандан ҳам Анатолий эди. Шу ердагилар Моисеевдан нега ишни ташлаб кетганлиги, дарбадар юрганлиги, нима сабабдан онасига, оиласига хат ёзмаганлиги тўғрисида суриштиришди. У тўққиз ой давомида муттасил ичибди. Охирги нарсасигача сотиб ичибди. Кейин хат ёзишга ҳам, уйига жўнаб кетишга ҳам «уялибди».

Энди биз Анатолий ишлаган қурилиш бошқармаси раҳбарларига, унинг ёр-дўстларига умуман олганда жамоатчиликка савол берамиз: нима учун улар Анатолийнинг эгри йўлга кириб кетишига бепарво қарашди? Унинг ичкилик ича бошлаган кунларини кўришган, сезишганлар-ку! «Оғайни, бу йўлинг хатарли, оқибати яхши бўлмайди» деб қайтаришса бўлмасмиди?! Маъмурият, касаба союз ташкилотлари раҳбарлари Анатолийнинг тақдиридан наҳотки бехабар бўлсалар? Агар улар Анатолийнинг хулқ-атвори ўзгара бошлаган кунларда бундоқ чақириб суҳбатлашсалар, юрагига қўл солиб кўрсалар панд-насиҳат қилсалар бундай кўнгилсиз аҳвол юз бермаган бўлар эди-ку?

Шундай, Анатолий ишлаган қурилиш бошқармаси коллективи бу саволимизга жавоб беришлари керак. Биз шундай хулосага келдик: Анатолий аслида меҳнаткаш, касбини севган, одамшаванда йигит эди. Лекин у баъзи орамизда учраб турадиган саёқ кишилар қаторига қўшилиб, тўғри, ойдин йўлидан адашди. Қурилиш бошқармаси раҳбарлари Анатолийни бу йўлидан қайтариш, уни қурилиш коллективи орасида илгаригидай обрўли, ҳурматли киши бўлиб қолиши учун қайғурмадилар. Кўнгилсиз аҳволнинг олдини олмадилар. Улар Анатолийнинг бундай аҳволга тушиб қолишига ўзларининг жавобгар эканликларини чуқур ҳис қилишлари керак.

Н. ҲАМИДОВ,
милиция полковниги.
С. ҚОРАБОЕВ,
милиция майори.

Адабиёт саҳифаси

ВОДИЙ ТАРОНАЛАРИ

Водийда тароналар янграмоқда. Ҳаёт меҳри, меҳнат завқи эл-юрт тўйларида, водий меҳнаткашларининг уйларида, дўстлар давраларининг дилкаш гурунгларида юрак оҳангларига айланмоқда. Ҳофизлар қўшиғи, созандалар куйлари, ҳаваскор қаламкашларнинг илк илҳом ғунчалари қалблардан қалбларга йўл топиб, мусаффо булоқ сувларидай жўш урадн.

Йилнинг тўрт фасли тўрт келинга ўхшайди. Қишнинг қор кизи баҳор гулшанидан ёки куз санамидан қолишмайди. Ҳаммаси ҳам дилрабо, оромбахш, илҳомбахш фасллар. Бу диёр кўрки, бу азамат қўли гул совет кишиларининг меҳру саховатидир. Ана шу диёр гўзаллиги, қалблар гўзаллиги дилларга қўшиқ бағишлайди.

Областимиз шаҳар ва қишлоқларидан редакциямизга келаётган хатлар ичида водий тароналари ҳам тез-тез учраб туради. Турли ёшдаги ва турли касбдаги кишилар қўлга қалам олиб, ўз юракларида жўш урган, таъсирланган ва ширин туйғулар мафтун этган воқеалар тўғрисида шеърлар ва ҳикоялар ёзмоқдалар. Бекобод — Сир бўйларидан, Янгийўл боғларидан, Чирчиқ адирларидан, Бўстонлиқ боғлари ва Чиноз далаларидан юрак меҳри билан битилган ғазаллар редакциямиз адресига келмоқда.

Пискент қадим замонлардан буён зиёрат ва тижорат жойи бўлган. Элимизнинг бу қадимий шаҳарларидан олис бўлмаган жойда жавоҳир конлари бўлган. Карвон йўллари тоғ ёнбағирлари (Ёнтоқ)га туташган жойдан ўтган. Пискент ва унинг атрофидаги қишлоқлардан олим ва шоирлар етишиб чиққанлиги тарихий маъхазлардан маълум. Пискент ва Бўка бугун диёримизнинг гулшан «оқ олтин» водийсига айланган. Унинг гўзал қишлоқлари, боғу роғлари, бепоён пахтазорлари азамат меҳнаткашларининг шону шарафини, азму жасоратини улуғлайди.

Илгари чўл ва ботқоқлик деб ном олган ва эл назаридан четда бўлган жойлар бугун мўл ҳосил конларига айланган. Водий кўрки ҳаёт меҳри дилларга завқу-шавқ келтирмоқда. Ёш талантларни қўлга қалам олишга ундамоқда.

Бўка районида «Пахтакорлар овози» деган газета чиқади. Бу газета редакцияси қошида ёш қалам соҳибларининг ижодий давраси, ижодий мушоираси тез-тез бўлиб туради. Ижодий йиғилишда янги шеърлар ўқилади, ҳикоя ва очерклар муҳокамадан ўткизилади. Улардан маъқул топилганлари газета саҳифаларида эълон қилинади.

Бўка-пискентлик ёш қаламкашларнинг ижодий гулдасталаридан бугунги адабиёт саҳифамизга намуналар олдик. Саҳифада ҳурматли газетхонлар эътиборига ҳавола қилинган ҳикоя ва шеърлар ёш талантларнинг дастлабки ижодий намуналаридир.

Ёш ҳаваскорлар шеър устида қалам тебратар эканлар, турли темаларга мурожаат этадилар. Уларни район пахтазорларининг машҳур кишилари, қудратли пахта териш машиналари, янги бунёд этилган боғу роғлар қизиқтиради. Кишилар орасидаги муқаддас урф-одатлар, ҳурмат ва эҳтиром, дўстлик ва садоқат, меҳр ва муҳаббат мавзуларида ҳам ёзишади улар. Ҳаваскорлар халқаро темаларда ҳам шеър ёзмоқдалар. Ҳамза номли колхозда участка бошлиғи бўлиб ишлаётган Чорий бахши Хўжам бахши ўғли Исроилнинг тинчиликсевар араб мамлакатларига қилаётган босқинчилигига қарши шеър ёзган. Район газетасининг ходими Анвар Аҳмедов эса қишлоқ ёшлари ҳақида баллада ёзди.

Бўка районида хотин-қиз қаламкашлар ҳам бор. Район газетасининг ходими Кароматн Бўриева, ўқитувчи Тожихон Каримова, Пискент болалар касалхонасининг ҳамшираси Файзинисо Иномова ана шундай ёш қалам соҳибаларидандир. Улар турли темаларда жажжи шеърлар ёзиб келмоқдалар.

Бўкалик ёш талантларнинг ижоди ҳақида кўп илиқ сўзларни айтишимиз мумкин. Лекин ҳақиқий ижод улкан қунт ва катта билимни талаб этади. Редакциямизга областимизнинг Бўка ва бошқа районларидан келиб турган шеър ва ҳикояларнинг аксарияти ҳали ғўр, қайта ишлашга муҳтож нарсалар, десак хато қилмаймиз. Шеър нафосат гултожидир. У кишилар қалбида ўт ёқиши, чексиз, жозибали, эстетик завқ бағишлаши зарур. Бу заруратни пайдо этиш учун шеър илҳом билан ёзилиши керак. Илҳом эса қалам соҳибидан қунт ва билим талаб этади. Областимиз ёш қаламкашларига маҳорат мактабидан билим олиб, юксак савияли халқимизга муносиб яхши асарлар яратишларини истаймиз.

О Н А

Лабидан учади ширин-шакар сўз,
Гўдагига боқиб тўймайди она.
Болажон жимгина олар экан тин,
Эркалаб суйишни қўймайди она.
Неларни ўйламас боқиб гўдакка,
Унинг келажагин куйга солади,
Аммо келажагин посбони она,
Эканин билмайди гўдак, бола-да.

Мирсобит МИРСУЛТОНОВ,
Чирчиқ шаҳри.

БЎСТОН ҚИЛ

Шер қадам пўлат отим,
Чўл қуварда жавлон қил.
Қўриқ ерлар ўрнини,
Пахтазору, бўстон қил.
Наъра-ю, итобингдан,
Суръату, шитобингдан,
Наф тегар, этиб даштни
Ғайратингга ҳайрон қил.
Босган изинг боғу-роғ,
Бўлса бўлур вақтим чоғ,
Қақраган бўз ерларни
Сув бирла фаровон қил.
«Чу» пўлат отим гумбир,
Чўлда гул ниҳол ундир,
Деҳқоний бу ҳимматдан
Юрту-элни шодон қил.

ДЕҲҚОНИЙ.

СЕВГИ ЎЙЛАРИ

Аччиқ изтироблар қуршайди мани,
Ширин ўйларимга қўйилади чек.
Ҳижрон оташида ёнсада таним —
Негадир мусаффо, қалбим худди кўк...
Бир қизни титратиб, ўтли нигоҳим,
Умид-ла яшармиш, бир кўришга зор.
Мен севган гўзал-чи, тингламас оҳим —
Ҳаттоки, севгимдан қилар эмиш ор...
Хаёллар қистайди асов отини,
Ширин ўйларимга қўйилади чек.
Наҳот-ки, билмасам...
Севги тотини
Бевафо санамга сақлолмайман кек!

Шавкат ТУРОБОВ.
Калинин райони.

ПУШАЙМОН

Ҳикоя

Санобар кетиш учун отланиб турганида, ҳовлиқиб ҳамшира қиз кириб келди. Унинг кўзларида саросималик ифодаси бор эди.

— Тинчликми? — сўради Санобар.

— «Учқиз»дан телефон қилишди. Бир аёл...

— Ким бормоқчи?

— Негадир ҳалигача навбатчи врачдан дарак йўқ, — деди ҳамшира хижолат бўлиб.

Санобар сўзсизгина қўлига яна оқ халатини олди.

— Мен бориб кела қолай.

— Йўғ-е, — деди ҳамшира ийманиб. — Ахир, куни билан ишлаб чарчагансиз.

— Ҳечқиси йўқ. — Санобар ташқарига йўналди.

... Йўлга тушишди. Машина фараларининг ёруғида ёмғир томчилари йилтираб кўринарди. Санобарнинг хаёлини минг хил ўй қуршаб олган; «Улгура олармикинмиз?» — ўйлар эди у тун қоронғилигига тикилганича.

Машина катта тош йўлдан чапга, «Учқиз»нинг тупроқ йўлига бурилиши билан ёмғир тингандек бўлди. Кўп ўтмай шофер сидирғични тўхтатди. Пилдираб бораётган ғилдираклар куни билан эзиб ёққан ёмғирдан сўнг пайдо бўлган кичик-кичик кўлмакчаларни ён атрофга сочар. шофер машина чироқлари ёритиб бораётган лой йўлга ташвишланиб қарарди.

Борган сари юриш оғирлашиб борарди. Бедов отдек у ёқ-буёққа шох ташлаб кетаётган машина кичик ариқчадан ўтгач, қаттиқ қалқиб кетди. Шофер газ берган эди, мотор хунук ўкирди. Шофер машина эшигини очиб, орқа ғилдиракка қараб олди-да, ташвишланаётган Санобарга сир бой бермай, яна газ берди. Лекин машина ғилдираклари унга бўйсунмас, бир ерда чархпалак бўлиб айланарди. Шофер пастга тушиб, машинанинг орқа ғилдираклари бутунлай ботиб қолганини кўргач, ҳаводан нолиб, йўлни койиб кетди. Санобар йўлга бир оз ўйчан тикилиб турди-да:

— Сен катта йўлга қараб юр, биронта машина ўтиб қолса олиб келиб машинангни чиқариб оларсан. Мен яёв кетаверaман. Вақт ўтмасин — деди.

Шофер маъқул дегандек бош қимирлатиб қўйди.

Йўлнинг чап томонидаги катта анҳор тунги сукунатни бузиб пишқиради. Ўнг томонда эса шолипоя. Йўл билан унинг ўртасидаги зовур четлари қамишларга бурканган. Санобар аввалига ёлғизликдан юраги бир оз чўчиган эди, энди бўлса ўзини тутиб олди:

Қоп-қора булутлар ортидан мўралаб чиққан ой ёруғида кўлмак сувларга парво қилмай шаҳдам-шаҳдам қадам ташлаб бораётган Санобарнинг кўзига 15—20 қадам нарида қишлоқ томон кетаётган одам шарпаси кўринди. Бир жиҳатдан ҳамроҳ топилганига суюнган бўлса-да, лекин ёш қалбининг бир бурчагида қўрқув ҳислари пайдо бўлди. Айниқса шарпанинг кейинги ҳаракатлари юрагига ростакамига ғулғула сола бошлади: Нотаниш киши чайқалиб борар эди. Санобарнинг қўрқуви яна ортди. Бироқ, ўзини хотиржам тутишга уриниб, жадаллаб бораверди.

Шарпа орқадан оёқ товушини эшитиб, ўгирилди. У мувозанатини сақлолмай, чайқала-чайқала хирқи овоз билан гапирди:

— Ё товба, орқамдан фаришта келаяптими?

Санобар юришдан тўхтади. Икки қўлини лайлакнинг қанотларидек ёзиб турган мастга ғазаб билан қаради. Бир амаллаб четлаб ўтмоқчи бўлган эди, маст унинг қўлидаги сумкачага тирмашди.

— Қққ. қаёққа қочасан, қўйиб юбориб бўпман...

Санобар бор кучини тўплаб, сумкани тортди. Лекин туфлиси сирғаниб кетиб, иккинчи қўли лойга тегди. У дарров ўрнидан турди-да, ўзи томон айиқдай лапанглаб келаётган мастнинг юз-кўзи аралаш лой қўли билан шапалоқ туширди.

Маст гандираклаб бориб, йўл чеккасидаги марзага ўтириб қолди. Санобар вақтни ўтказмай югуриб кетди.

Қишлоққа кираверишда ёнатрофга олазарак бўлиб турган бир кампир Санобарни кўрди-ю, врачлигини дарҳол сезди шекилли, гапира кетди:

— Кутавериб кўзларим тўрт бўлиб кетди, қизим. Ўғлимдан ҳали ҳам хабар йўқ. Магазин қоровулига дўхтирхонага қўнғироқ қил, деяверив жонига тегдим.

Санобар индамади. Ҳомиладор ётган хонага кираётиб, кампирга иссиқ сув ҳозирлашни буюрди. Орадан бир чой қайнатгудек вақт ўтгач, ичкаридан чақалоқнинг биғ-биғ этган йиғиси эшитилди. Кампир босар-тусарини билмай ичкарига югурди. Лекин, негадир Санобар ранги қув ўчган, маъюс қиёфада турарди.

— Эгизакнинг бири соғлом, лекин иккинчиси... вақт ўтган экан.

Кампир энди тушунди. Ажин босган юзларига ёш томчилари думалади.

Шу пайт ташқаридан кимнингдир пишиллаб, гурс-гурс этиб юриб келаётгани эшитилди. Кампир ғусса билан эшикка тикилди. Санобар қай кўз билан кўрсинки, эшик олдида йўлда учраган маст турар эди. Унинг сочлари тўзғиган, кийим-боши ғижим, лой. Унинг аҳволини кўриб серрайиб қолган кампирнинг бир оздан кейин бўғиқ овози эшитилди:

— Қаёқда юрибсан, ўғлим, хотининг бу аҳволда-ю, сен бўлсанг...

Йигит жажжи қўлчаларини кўтариб йиғлаётган гўдакнинг ёнида ётган иккинчи жонсиз чақалоққа кўзи тушди-ю, биров устидан совуқ сув қуйиб юборгандек ўзига келди. Аттанг, деганича чап қўли билан пешонасига урган эди. Санобар «ҳадя этган» беш панжа ўрнида қолган лой қўлига илинди.

Ер ёрилса киргудек бўлиб, серрайганича Санобарга қарар экан:

— Кечиринг мени... — деди илтижо оҳангида...

Санобар, нима воқеа бўлганлигини билолмай ҳайрон бўлиб турган кампирга, кароватда ранги бўздай оқариб ётган жувонга тез кўз югуртириб чиққач, йигитга қараб, хўрсиниб қўйди.

Йигит тубсиз алам ичида қолган, қилмишларидан минг бор пушаймонда эди. Бир оздан сўнг унинг ҳўнг-ҳўнг йиғлаган овози эшитилди...

Тўхташ ҚОСИМОВ.
Бўка.

Е Р

Яралгандан буён ҳазрати Инсон
Меҳнат қилиб ерни яшартар экан.
Балки шу бир ерга аждодларимнинг
Мен каби неча бор қўллари теккан.
Мен каби барчаси юрагин қўрин
Билак қувватини бериб кетишган.
Ерни яшартирган, аммо ўзлари
Сочига оқ тушиб, қариб кетишган.
Шундай экан ўзи, яшамоқ асли
Бир умр тупроғни яшартар одам.
Балки шунинг учун вафодор ер ҳам
Инсонни кўксида кўтарар мудом.

Абдулла МАЪДИЕВ,
Оққўрғон.

БАҲОР ЁМҒИРИ

Кўкда кезар ўркач булутлар
Ўйнаб ўтар шабада ғир-ғир.
Чақмоқ чақиб, само гулдираб,
Бирданига бошланди ёмғир.
Япроқларни ювиб, тозалаб,
Бир эсдалик нақш этиб кетди...
Чанқоқ қалбим тўлдирди нурга,
Ва оламга ҳаётбахш этди.

Неъматилла ҚАЮМОВ.

МЕҲНАТНИ ШАРАФЛАЙМАН

(МАШҲУР ПАХТАКОР ҲАКИМ ПОЛВОН ҚОДИРОВГА).

Ассалом алайкўм, устоз пахтакор!
Меҳнатдан бахт топган олов қалб деҳқон.
Завқ-шавқ-ла мадҳингиз куйлар бастакор,
Чунки пайкалингиз жавоҳирга кон.
Саратонда тобланган қадоқли қўллар,
Кўп йиллик сермаҳсул меҳнатдан нишон;
Мардлик кўрсатдингиз — чекинди чўллар,
Жасорат келтирди сизга шараф-шон.
Сизга бахт ёр бўлсин, азамат деҳқон,
«Оқ олтин» элида ҳорманг, миришкор.
Тоғлардек юксалсин сиз уйган хирмон,
Меҳнат шарафингиз қутлайди диёр.

Мажид САМАДОВ.
Пискент.

МЕХАНИЗАТОР ҚЎШИҒИ

Измим билан олға елган машинам,
Оғир ишим енгил қилган машинам,
Пахтазорим — кони гавҳар бир денгиз,
Унда илдам сузган елкан машинам.
Сени дерлар суйиб «зангори кема»,
Зўр кемадан ўзингни ҳеч кам дема.
«Оқ олтин»лар денгизида тантана —
Қувлаб хирмон уйган улкан машинам.
Соз ишлагин дея мойлаб тураман,
Эртаю кеч ишга шайлаб тураман,
Пахтазорда жавлон уриб юраман,
Меҳнатимга шон келтирган машинам.
Машинам бор, ошар ишда суръатим,
Меҳнат билан ортар элда ҳурматим.
Машинамдир ишда улкан қудратим,
Пахталарнинг шони бўлган машинам.

Арслон УМАРОВ.
Бўка.

Бодроқ-бодроқ гуллабди олу
Товланиши кўзни олади.
Атир бўйин уфуриб оҳ, у
Қиз қалбига қувонч солади.
Атрофида парвона еллар,
Ишқдан қўшиқ айтиб ўтади.
Яна сўлим бўлсин деб гуллар
Қиз ҳам юрак меҳрин тутади.
В. Сироткин фотоэтюди.

СЕВГИ ВА САДОҚАТ КУЙЧИСИ

АЛИШЕР НАВОИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 525 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Буюк шоир, йирик маданият арбоби, донишманд олим, зўр тарихчи, етук тилшунос, уста рассом, ажойиб музикашунос. маданий ҳаётнинг энг яқин ҳомийларидан Алишер Навоий кишилик жамияти тараққиётида беш асрдан ортиқ ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олинмоқда.

Эъзозга лойиқ сўз устаси бўлмиш Алишер Навоий жаҳон адабиётидаги хизматининг улуғлиги жиҳатидан Гомер ва Данте, Рўдакий ва Фирдавсий, Низомий ва Руставели, Саъдий ва Жомий Шекспир ва Бальзак, Пушкин ва Толстойлар билан бир қаторда туради. Бу забардаст сиймо жаҳон адабиёти хазинасини қимматбаҳо дурдонаси «Хамса» ва шеърият обидаси «Чор девон» билан безади.

Навоий ўзбек халқининг адабий, маданий, тарихий, ижодий тараққиётида кўп қиррали ижодий фаолияти ва умри боқий асарлари билан ўчмас из қолдирди, ўзига қадар ўзбек адабиёти эришган ютуқларга якун ясаб, уни янги тараққиёт босқичига кўтарди. Ундан бизга қадар мазмун жиҳатидан, маҳорат жиҳатидан бой ижодий мерос етиб келган.

Навоий қолдирган бу адабий меросининг муҳим қисмини унинг лирикаси ташкил қилади. Улуғ шоирнинг лирик мероси. ўзбек адабий тилини шакллантириш, ўзбек адабиётини юқори поғонага кўтариш. социал ҳаёт масалалари устида фикр юритиб, замонаси учун муҳим ва актуал илғор ғояларни тараннум қилиш жиҳатидан ўзбек дунёвий лирикаси тараққиётида янги босқич бўлди.

Навоий болалик чоғидан умрининг охирги дамигача ўзбек ва тожик тилларида шеър ёзди. Шунга кўра у «Зуллисонайн» — «Икки тил эгаси» деб ном олди. У кўпчилик шеърларини даврининг талаби ва ўзбек халқига мансублиги билан ўз она тилида ёзди.

Навоий лирикасининг асосини ўзбек тилида ёзган шеърлар мажмуасидан ташкил топган «Хазойинул маоний» ёки «Чор девон» ташкил қилади. Чин инсоний севги, садоқат, вафо, дўстлик ва аҳиллик, поклик ва ҳалоллик, меҳнатга муҳаббат, илм-маърифат аҳамиятини улуғлаш, золим подшоларни, инсонни реал ҳаётдан воз кечишга ундовчи таркидунёчи зоҳидларни танқид қилиш, халқпарварлик, мамлакат тинчлиги ва осойишталиги ҳамда ободонлиги учун кураш темаси Навоий ижодининг, жумладан лирик меросининг асосини ташкил қилган «Чор девон»даги шеърларнинг етакчи мотиви эди.

Навоий лирикасидаги севги темаси замонаси учун муҳим бўлган масалаларни ўз ичига олиши жиҳатидан муҳим эди. У дунёвий муҳаббатни куйлаб, ҳаёт маҳбубасини улуғлади. Шунинг учун ҳам шоир иккиланмай ҳаёт маҳбубасини зоҳидлар таърифи ва тавсиф этган жаннат ҳурлари ва парилардан устун қўйди:

Зоҳид сенга ҳуру менга жонона керак
Жаннат сенга бўлсин, менга майхона керак.

Мазкур сатрларда зоҳидларнинг таркидунёчилик ғоясига зид ўлароқ реал ҳаётга муҳаббат ғояси тараннум этилган.

Инсоннинг олижаноб фазилатларидан севги Навоий талқинича вафо, садоқат-дўстлик каби хислатлар билан янада кўркамлашади. Зотан, ҳақиқий ошиқ вафодор, садоқатли ёр излади, халққа, яхшилик қилувчи, ички дунёси бой ижобий хислатли ёрни ардоқлади. Севгида ҳар икки томонни тенг бўлишини ҳимоя қилди.

Ишқ агар комил эрур,
Ошиқ қилур маъшуқни.

Бунда агар мукаммал севсанг, севилган киши севгучи бўлиб қолади, деган ибратомуз фикр шеър сатрларига едирилган.

Вафодор, садоқатли, камтарин ёрни эъзозлаган шоир севгига лойиқ бўлмаган маъшуқа олдида мағрур, унга бош эгмайди.

Токи мумкиндир кезиб бир
меҳрибон ёр истабон
Бағри тошларни севарға
қилмас журъат, эй рафиқ.

Бевафо ёрдан ранжиган Навоий садоқатли ёр тарафдори бўлди. Ҳаё-андишали, иффатли, ақли расо аёлларни нодон эркаклардан устун қўйди:

Юз туман нопок эрдин яхшироқ
Пок хотинлар оёғининг изи.

Олижаноб фазилатли инсоннинг бахт-саодати учун курашган шоир хушомадгўй, текинхўр кишилардан ғазабланди.

Кимки маҳлуқ хизматига камар
Чуст этар, яхшироқ ушалса бели
Кўл қовуштиргунча бу авло
Ки, онинг чиқса илги, синса бели
Чў хушомад демакни бошласа кош
Ким, тутилса дами кесилса тили.
Биров ким бўлур бир оёқ ош учун қул
Юзига керакдур қозоннинг қораси.

Улуғ мутафаккирининг лирик шеърларида ўз ифодасини топган чин инсоний севгини улуғлаш, муҳаббат билан садоқат. вафо, дўстлик каби олижаноб фазилатларни боғлаш, аёлларнинг инсоний хислатларини ҳимоя қилиш каби темалар шоир ижодининг камолот чоғида йирик бадиий полотноларда ҳам бош ўринга қўйилди.

Бу жиҳатдан Алишер Навоийнинг шоҳ асари, жаҳон адабиётининг қимматбаҳо дурдонаси «Хамса» муҳим қимматга эга.

«Хамса»га кирган достонлар орасида «Фарҳод ва Ширин» севги, дўстлик, вафо ва садоқат, қаҳрамонлик ва ижодкорлик асари сифатида тақдирга лойиқ.

Навоий достонда Фарҳод образи орқали севгида садоқатли, вафодор ҳақиқий ошиқни, камтар, билимдон ижодкор бир инсонни улуғлади. У севиклисиШиринга мардлик ва шижоат, меҳнат ва адолат билан етишади. Фарҳоддаги севги инсон ва юртга бўлган муҳаббат билан чамбарчас боғланган, тўла шаклланган етук муҳаббат эди. Унинг арман халқини Хусрав ҳужумидан қутқаришга бўлган интилиши бунинг далилидир. Фарҳод фақат ишқ йўлидагина эмас шу билан бирга халқ ва юрт йўлида қурбон бўлди.

Фарҳоднинг севиклиси Ширин ўз хислат ва фазилати жиҳатидан Фарҳодни тўлдиради. Ширин ҳам Фарҳод каби меҳнатсевар, вафодор, билимдон, мустаҳкам иродали бир аёл. Навоий Ширин, образи орқали аёлларнинг эрки, номуси, ҳуқуқи ҳақидаги инсонпарварлик фикрларини тарғиб қилди.

Ширин олижаноб, гўзал фазилатли аёл, севгида садоқатли вафодор ёр. У чин инсонийликни қадрлайди. Шунинг учун Хусравга қарата:

Менга не ёру не ошиқ
ҳавасдур,
Агар мен одам ўлсам, ушбу
басдир, дейди.

Аёллар ҳуқуқини ҳимоя қилиш, муҳаббат ва оила масаласида замонаси учун илғор фикрларни илгари суриш жиҳатидан Навоийнинг «Лайли ва Мажнун» достони характерли. Асар қаҳрамонлари бир-бирларини чин юракдан севган икки ёш — Лайли ва Мажнундир. Замонанинг мудҳиш урф-одати ёш қалбларнинг қовушишига тўсиқ бўлди. Лайли ва Мажнун орасидаги беғубор севги фожиа билан тугади. Навоий бу икки ёш қалбнинг ҳақ-ҳуқуқи поймол қилинишини қоралаб, журъат билан оила ва муҳаббатда эрклик ғоясини ҳимоя қилди.

Инсон эркини, қадр-қимматини улуғлаш, соф севги, садоқат, вафо, инсоф, адолат, дўстлик, аҳиллик ғоялари Навоийнинг «Сабъаи сайёр» достонида ҳам тарғиб қилинди. Навоий «Сабъаи сайёр» достонига кирган етти ҳикояда шундай фазилатларни мужассамлантирган қатор ижобий образларни яратдики, бу жиҳатдан ҳикоялардаги чин дўстлик, инсоф ва мурувват тимсоли Ахий ва Фаррух, юрти ва халқига хизмат қилган саҳоватли Маъсуд, севгисига садоқатли, вафодор Гулчеҳра, ақл ва фаросатда тенги йўқ Меҳр, инсофсизликка қарши бош кўтарган Гулруҳ, қобилиятли уста санъаткор Дилором образлари киши диққатини ўзига тортади.

Навоий асарларида тарғиб қилинган илғор фикрлар замонамиз учун ҳам ибратлидир. Бундай ғоялардан баҳраманд бўлмаган, озиқ олмаган бирорта адабиёт муҳлиси топилмайди, десак муболаға қилмаган бўламиз.

Навоий инсоннинг эзгу фазилатларини, унинг севги ва садоқатини куйлади. Навоийнинг қалб оҳанглари, буюк ижодий даҳоси унинг севги мавзуидаги асарларида баралла янграмоқда. Навоий эллар қалбида яшаб келмоқда. Ўзининг шеърий дурдоналари билан севги бўстонини безаган шоир севги ва садоқат соҳиблари билан ҳамма вақт биргадир.

С. МУСАХЎЖАЕВА,
филология фанлари кандидати.

СМЕНА ТУГАДИ

БУ ИШЧИЛАР сменани муваффақиятли тугатиб, уйларига шодиёна йўл олмоқдалар. Қувонишларининг боиси бор, албатта. Икки кун дам олишади. Улар фабрика яратиб берган имкониятлардан хоҳишларига қараб фойдаланишлари мумкин. Қай бирлари балиқ овига жўнашса, қай бирлари коллективга қўшилиб кино ёки театрга йўл олишади. Хуллас, пойтахтимиздаги ипак-йигирув фабрикасининг ишчи-хизматчиларининг кўнглидагидек маданий ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма нарса муҳайё.

И. Глауберзон фотоси.

Абдужаббор ҚАҲҲОРИЙ.

ЮЛДУЗ

Қоп-қора тун эди, кўрдим ногаҳон
Бир юлдуз чашмага бўлганин меҳмон.
Самовий гўзалнинг васли шавқидан
Ажабо, мавжларга кирган эди жон.
Тафтига бир лаҳза исинмоқчими,
Юлдузни опичлаб олибди чашма.
Ўзи ҳам тебранар тебратиб уни,
Бириси бирига қилар карашма.
Кечанинг базмига бўлиб маст, хумор,
Савт этиб олдинга шошар қатралар.
Барг ила шохларга юлдуз кўркини
Мақташиб қирғоқдан тошар қатралар.
Юлдузга яқинроқ келдим-да, аста
Кафтимга олай деб қўлимни чўздим.
Уятчан келиндек у шўх бир пастда
Лип этиб, ўзини яширди кўздин.
Қарасам, самода юрибди сузиб,
Чорлар-ди, ёнига кўзини қисиб.

Тожикчадан Ўлмас ЖАМОЛ таржимаси.

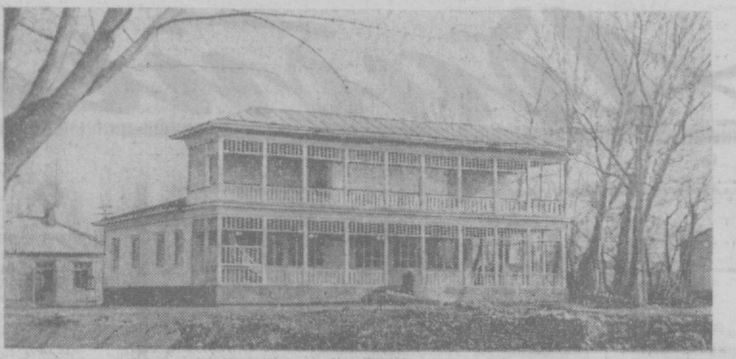

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Правда» колхозида муҳташам турар-жой бинолари, маданий-маиший объектлар қад кўтаряпти. Колхоз кўчалари ва маркази тобора гўзаллашиб бормоқда. Сиз суратда кўриб турган янги икки қаватли бино чойхона учун мўлжалланган.

Н. Абдурасулов фотоси.

МУЗЕЙДА ДИНОЗАВР

Ўзбекистон геология министрлигининг музейида ғалати экспонат — 5 метрли динозавр скелети экспонат қилиб қўйилди.

Тошкент университетининг доценти Г. А. Беленький бошчилигидаги геологлар экспедицияси бундан бир неча йил муқаддам республикамиз пойтахтидан сал нарида ўтмишдаги бу улкан судралиб юрувчи ҳайвонлар вакилининг қолдиқларини топган эди.

Нодир скелет ўрганиш учун Москвага, СССР Фанлар академиясининг палеонтология институтига олиб борилди. Мазкур илмий марказда таниқли совет палеонтологи А. К. Рождественский раҳбарлигида динозавр скелети синчиклаб текшириб чиқилди.

Олимлар улкан калтакесакларнинг янги тури топилди, деган хулосага келдилар. Тошкент динозаври Шимолий Америка динозаврининг яқин ўтмишдоши бўлиб чиқди. Бу нарса тадқиқотчиларнинг Ўрта Осиё ва Шимолий Америка динозаврлари ўртасида алоқа борлигини аниқлачиларига ҳамда ўлкамизнинг геологик тарихига нисбатан қарашларини ўзгартиришларига имкон берди.

Ўзбекистон геологларининг илтимосига кўра, москвалик мутахассислар динозавр скелетини ўрганиб чиқишни тамомлаб, Тошкентдаги музейда доимо кўрсатиш учун унинг аниқ нусхасини тайёрлаб юбордилар. Шуниси қизиқки, геологларимиз топган динозавр — СССР территориясида топилган улкан калтакесаклар скелетининг энг яхши сақланганидир. Бу ҳайвонлар бундан 70 миллион йилча илгари битиб кетган. Ҳайвонот дунёси тарихи сирларини очишда бу скелетларни ўрганишнинг муҳим аҳамияти бор.

Музейда бошқа ниҳоятда нодир экспонатлар — динозавр излари тушган тошлар ҳам бор. Бу тошларни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган геолог Е. А. Кочнев ўлкамиз тоғларидан топган. Эндиликда кўчириб олинган ана шу изли тошлар ер бағридаги конларни қидирувчилар музейида муҳим ўрин эгаллади. (ЎзТАГ).

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)

Ўзбек тилида: 10.55 — Кўрсатишлар программаси. 11.00 — Шанба, нонуштадан сўнг. 11.30— Бадиий фильм.

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатишлар программаси. 17.00 — Телеянгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10 — Қувноқ минутлар (болалар учун). 17.40 — Каспий денгизидан — Орол тоғларигача (телефильм). 18.10 — Ғазалхон ёшлигим («Ёшлик» студияси). 19.15 — Экран нуйлари (талабаларга мувофиқ). 19.55 — Кўрсатишлар программаси.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)

15.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Асрлар яратган Менсина (ҳужжатли фильм). 20.50 — Миллионлар университети. 21.05 — Замондош (телеочерк). 21.15 — Совет санъати усталари. Франгиз Аҳмедова. 21.35 — Тўнғич (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)

18.00 дан—Душанба кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 16/III да Шоир қалби, 17/III да кундуз Доктор Айболит, кечқурун Князь Игорь.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/III да Парвона, 17/III да Мирзо Улуғбек.

КИНО

Замондошинг (1 ва 2-серия) — «ДРУЖБА», «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «МОСКВА» (кеч соат 6-20 минут ва 9 да).

Доктор Вера — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Генерал Раҳимов (кундуз соат 1 яримда, ўзбек тилида). Темир оқим (кундуз ва кечқурун) — НАВОИЙ номли.

Умид, қирғоғи — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

17, 18 мартда
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Концертда Фахриддин Умаров ва бошқалар иштирок этади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, райкассаларда соат 12 дан сотилади.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

БИР ИЛДИЗДАН 600 ДАРАХТ

Бундан бир неча йил муқаддам Тянь-Шань тоғларида илмий иш олиб бораётган ўзбек олимлари ажойиб бир олмазорга дуч келиб қолдилар. Дарахтдаги мевалар жуда йирик бўлиб, ранги ҳам бир тусда экан. Кейин яхшироқ текшириб кўрилганда маълум бўлдики, шу 600 дарахтнинг ҳаммаси тарвақайлаб қулоч ёзган битта дарахт илдизидан ўсиб чиққан экан.

АТИРГУЛ НЕЧА ХИЛ БЎЛАДИ!

Бу саволга олимлар атиргул минг турда, етти минг кўринишда бўлади, деб жавоб беришади. Атиргулларнинг атиги тўрт хилидан мой олинадики, (атиргул мойи жаҳонда олтиндан икки баравар қиммат туришини эсга олинг) бу ҳам гулнинг яхши фазилатидир. Бундай мой ҳосил қилиш учун сарф бўлган меҳнатни тасаввур қилишингиз учун қуйидаги рақамларни келтирамиз: атиги бир килограмм атиргулнинг пуштиранг мойини ҳосил қилиш учун 35 миллион сара гулкоса териб олинади.

БИР КЕЧА-КУНДУЗДА — БИР МЕТР

Ҳа, тропик ўлкаларда кўп учрайдиган бамбук дарахтининг бўйи бир суткада шунча ўсади. Бироз вақтдан сўнг қарасангиз, бамбук 60 метргача бўй чўзганига гувоҳ бўласиз. Қандайдир бир ярим-икки ой ичида эса 30—40 метр ўсади у. Бамбукдан одамлар уйлар, иш қуроллари, мебель, сават, қувур, қоғоз, арқон, турли хил қурол-яроғ ва безаклар ишлашни аллақачонок ўрганиб олишган. Бу дарахтни мамлакатимизнинг Сахалин, Қрим ва Кавказ ўлкаларида ҳам учратиш мумкин.

«ҲАВАСКОР ОЛИМЛАР»

Ҳа, шундай кишилар ҳам бор! Улар илмнинг бирор соҳаси билан профессионал олимлар сингари атрофлича чуқур таниш бўлмайдилар, ўз асосий касбларидан ташқари илм билан «шунчаки» шуғулланадилар.

Лекин ўтмишда табиёт илми соҳасида шундай «ҳаваскор»лар томонидан талай кашфиётлар яратилганки, кейинги асрларда мазкур кашфиётлар янги-янги фанларга асос бўлган.

Масалан, руҳоний Левенгук бактерияларни кашф қилган. Энг қадимий баҳайбат ҳайвон — динозавр ҳақидаги дастлабки маълумот муаллифи эса инглиз врачи Мантелллдир. Кислородни эса яна бир инглиз руҳоний олими Фжозеф Пристли топган. Ҳозирги вақтда генетика фани жуда ривож топаётган экан, олимлар бунинг учун даставвал Грегор Менделдан жуда миннатдорлар, негаки ирсият принциплари шу австриялик руҳоний томонидан ишлаб чиқилган.

ХАВФЛИ ИШҚИБОЗЛИК

Америкада ракета масалалари билан шуғулланувчи ишқибозлар жамияти бор. Унинг аъзолари ракета учириш билан боғлиқ бўлган тадқиқотларни қўлбола ракеталар ёрдамида ўтказадилар. Яқинда шу ҳаваскорлар учун алоҳида китобча босиб чиқариш лозим бўлиб қолди. Негаки, қандайдир бир-бир ярим ой ичида 162 ишқибоз тажриба ўтказаётган пайтда яраланиб қолишган. Ишқибозлик ҳам эви билан-да!

ИЛОН ВА МУШУК

Бу воқеа Югославиянинг Арилье шаҳарчасида рўй берди.

Мактаб ўқувчиси Стана Драговнч уй олдидаги боғчада дарс тайёрларди. Тиззасида хуриллаб ўтирган Марко лақабли мушуги бирдан стол устига сакраб чиқиб, хурпайди, даҳшат солиб миёвлади. Қизча уни аввал тинчитмоқчи бўлса ҳам, кейин столдан ҳайдаб юборса ҳам бўлмади—Марко яна стол устига чиқиб олиб, юқорига қараб миёвлай кетди. Стана бундоқ қараса... тепасидаги токка яшириниб, заҳарли илон осилиб турарди.

Шунда Марко бирдан илонга ташланиб, у билан якка ўзи жанг қила бошлади. Қизчанинг бақириб йиғлаганини эса ҳеч ким эшитмасди. Мушук ҳамон бир метр чамаси узунликдаги илон билан бирга ерга ётиб олиб, олишарди. Ниҳоят, мушук илоннинг бўйнидан олиб, ғажиб ташлади. Қизча эса кўзларига ишонмай ҳанг-манг эди.

ЎН АСРДАН БЕРИ

Хўш, атиргул узоғи билан неча йилгача гуллай олади деб ўйлайсиз? Ҳойнаҳой, 20—30 йил, дерсиз. Янглишасиз. Яқинда Германия Федератив Республикасининг Гундельсгейм деган шаҳарида энг қадимий атиргулни топишди. Унинг ёши 800, эҳтимолки 1000 йил, деб ҳисоблашяпти. Бу гул ҳозиргача баҳорда барг ёзиб гуллайди, кузда мева тугади.

УЙ БЕКАЛАРИГА МАСЛАҲАТ

● Агар кийим ялтираб қолганини сезсангиз, ўша жойини қуруқ ош тузи ёки новшадил спирт ва туз аралашмаси тайёрлаб, (яъни икки қошиқ сувга ҳар икковидан 15 граммдан аралаштириб) артинг. Кейин матодан аралашмани иссиқ сув билан кетказиб, устига дока қўйиб, дазмолланг.

● Крахмаллангап ички кийимни совуқ ҳавода қуритиб бўлмайди, негаки қуйи даражада крахмал қисман шакарга айланади. Кийим эса қаттиқлигини йўқотиб, ёпишқоқ бўлиб қолади.

● Агар кийимингизга ёғ томиб кетса, дарҳол ўша жойига туз сепиб, юмшоқ қилиб артинг. То доғ кетгунича тузни алмаштириб туринг.

● Картошка артаётганингизда қўлим қораймасин, десангиз, олдин қўлингизни уксус билан бир ювиб ташланг. Артаётганингизда эса озгина уксус қўшилган сувга бир-икки чайқаб олинг. Умуман, сабзавот артгандан кейин қўлингизга юққан қора доғни лимон пўчоғи билан артсангиз ҳам тоза бўлади-қўяди.

● Хонтахта ёки стол устига ёпилган клеёнка ифлосланиб қолса, совун қўшиб, иссиқ сув билан артинг. Кейин совуқ сув билан ювиб, юмшоқ латта билан тозаланг. Бу ишда сода ёки новшадил спиртни асло ишлата кўрманг, негаки улар клеёнкадаги расмни ювиб, ўзини юпқа қилиб қўяди.

● Линолеумни сут билан сувни тенг миқдорда қориштириб, артсангиз яп-янги бўлади-қўяди. Совун билан артсангиз ҳам бўлади, лекин сода ёки оҳакни шу мақсадда ишлата кўрманг — улар линолеумни тез ишдан чиқаради.

● Балиқ, тузланган карам ёки сассиқ саримсоқ солинган идишни иссиқ сувга 2—3 ош қошиқда уксус аралаштириб чайқасангиз, ҳиди кетади. Балиқ иси келиб турган пичоқ ёки вилкани эса лимон пўчоғи билан тозаланг, қўлни эса бундай ҳолда туз билан артинг.

● Уй эшиклари кўпинча ғичиллаб, асабингизга тегиши мумкин. Лекин, бундай ноҳуш товушни йўқотиш йўли жуда осон. Эшикнинг ошиқ-мошиғини кўтариб, ёриғига қаламдаги графитни солиб қўйсангиз, графит майдаланиб, ҳалиги товушни йўқотади.

● Нозик жимжимадор кўйлак ёқаси ёки манжет (енг)ни ҳеч бир уринтирмай ювишни биласизми? Бунинг йўли қуйидагича: Бир литрли банкага совунли сув (ёки ювиш порошоги эритмаси)ни солиб, банканинг ўзига ҳалиги ёқа ёки манжетни тушириб қўясиз. Сўнг банканинг оғзини ёпиб, уни бир неча минут қаттиқроқ чайқатиб турасиз. То банкадаги сув тоза чиқмагунига қадар чайқайверасиз. Кейин ёқа ва манжетни сувини сиқмай туриб, ип дорга осиб қўясиз.

ОНАЖОНИМИЗ КЕЛДИЛАР

(Катта кўча. Кичкинагина тугунча кўтарган Зумрад хола тез юриб келаётган машина йўлини тўсади. Машина таққа тўхтайди).

ШОФЁР: — Жонингиздан тўйдингизми, кампир?!...

ЗУМРАД ХОЛА: — Тез, тез, мени Чилонзорга обориб қўй.

ШОФЁР: — Мен у ёққа бормайман. Ўн қадам жой-ку, секин борасизда, кампир.

ЗУМРАД ХОЛА: — Йўқ, бўлмайди, тез ҳайда, тез!

ШОФЁР: — Уф, қани ўтиринг!

(Кунга қаратиб солинган нақшинкор айвон. Дилнора дазмол босяпти).

РУСТАМ: — Нима қиляпсиз, шу пайтда, Дилнорахон?

ДИЛНОРА: — Ойимларни кўйлакларига дазмол босяпман. Қаранг, ўзим тикдим. Арзимаса ҳам кўнгилларида. Ёш боладай сал нарсага бошлари осмонга етади. Бугун бориб ойимларни олиб келинг.

РУСТАМ: — Бугун зарур ишим бор, эрта-перта ўзлари келиб қоладилар. (Синовчан назар ташлайди).

ДИЛНОРА: — Ахир кетганларига ҳафтадан ошди. Ҳеч зарур ишингиз тугайдими ўзи? Одам ҳам онасига шунчалик бемеҳр бўладими?

РУСТАМ: — Хўўп, хоним, хўп! (Хурсанд, кийиниб чиқатуриб Дилнорага ҳазиллашади). Бўпти, хўп. тасаддуқлари кетай.

(Зумрад хола, ховлиқиб уйига киради).

ЗУМРАД ХОЛА: — Ўзингга шукурей. «Ўз уйим ўлан тўшагим» деб шуни айтарканларда, хой келинболам қаердасиз?

ДИЛНОРА: — Э, э ойижон келинг, келинг. Ассалому-алайкум, эсон-омон келдингизми? Одамни соғинтириб юбордингизку!

ЗУМРАД ХОЛА: — Келдим, шукур. Болам, яхши ўтирибсизларми? Уф, қизим, бир қултум чой беринг.

ДИЛНОРА: — Хўп, ойижон нима бўлди?

ЗУМРАД ХОЛА:—Тонгга яқин жуда ёмон туш кўрдим. Шу-шу мижжа қоқмай ўтириб чиқдим. Кейин саҳарлаб йўлга тушдим. Ҳайрият тинч эkansизлар.

ДИЛНОРА: — Қандай туш эди ойижон?

ЗУМРАД ХОЛА: — Йўқ, қўйинг энди айтмайман. Ҳатто шошганимдан бир пой кавшимни кўчага чиқиб илдим. Тушимда денг, Рустамжон авзойи бузуқ, негадир дўқ қилиб вақирлаб турган самоварни тепиб юборди. Сув сизнинг устингизга тўкилса бўладими? Войдод, деб уйғониб кетдим. Шу-шу кўнглимга ғул-ғула тушиб, қандай тонг оттирганимни билмадим. Ҳа, Рустамжоннинг ўзи қани?

ДИЛНОРА: — Сизни обкелишга кетгандилар.

ЗУМРАД ХОЛА: — Вой, эссизгина болагинам оввора бўладиган бўптида, энди нима қилдим?!...

ДИЛНОРА: — Ҳали замон келиб қоладилар. Олинг чойдан ичинг. Ойижон, топингчи мен сизга нима олиб қўйдим?

ЗУМРАД ХОЛА: — Нимаякан болам?

ДИЛНОРА: — Топингчи?

ЗУМРАД ХОЛА: — Айланай боламей, кечаги еган овқатимни сўрасангизчи?

ДИЛНОРА: — Оббо ойижоней, мана. (Қўлидаги янги кавш билан кўйлакни узатади. Она қувониб дуо қила-қила хонага кийингани кириб кетади).

ЗУМРАД ХОЛА: — Илоҳим умрингиздан барака топинг, болам, тупроқ олсангиз олтин бўлсин. (Шу маҳал эшикдан Рустамжон киради).

РУСТАМ: — Ойим келдиларми, қанилар?) Хонадан чиқаётган Зумрад холага кўзи тушади). Ие, ие, жуда ясаниб кетибсизку ойижон. Энди мана буни ҳам ўрангчи. (Қўлидаги шол рўмолни узатади).

ЗУМРАД ХОЛА: — Ҳа қара, қўл-кўзинг дард кўрмагур қизгинам тикибди буни. Омин! Ишқилиб икковинглар ҳам барака топинглар. (енг учига кўз ёшларини артади).

ДИЛНОРА: — Ие, ие, қўйинг ойижон, ёш нимаси!

РУСТАМ: — Дилнорахон, ахир бу севинч ёшлари. Ойижон энди муборак бўлсин, қани битта ўйнаб беринг.

ДИЛНОРА: — Ҳа рост, битта ўйнаб беринг?

ЗУМРАД ХОЛА: — Ўргулай сизлардан ёшсизлар сизлар ўйнанглар.

РУСТАМ: — Хўп, денг энди, сиз ёқтирган «Муножот» куйини ҳам топиб қўйганман.

ЗУМРАД ХОЛА: — Хўп, майли созаларинг ўлмасин.

Бўйингизга мен қоқиндиқ жоним қизим.
Елгизимнинг рафиқаси кўрар кўзим.
Дилдармоним, кўзим нури сизлар — бахтим.
Сизлар билан доим менинг хушдир вақтим.

КЕЛИН: —
Оиламиз йўлбошчиси, соҳибкори,
Ўз ўстирган ниҳолларин миришкори.
Бахтимизга омон бўлинг сиз — онажон,
Хизматингизга тайёрман мен ҳаркачон.

ҚАЙНОНА: —
Ақли расо доно қизим, кўп мен хурсанд.
Ҳеч кам бўлманг, мартабангиз бўлсин баланд.
Ҳаммангиз ҳам омон бўлинг болаларим,
Ҳур замонда гул-гул яшнанг, лолаларим.

КЕЛИН: —
Фарзандларин парвонаси, посбони.
Мўътабарсиз, дилимизнинг ошиёни.
Энди бизнинг давримизда ўйнаб-кулинг.
Меҳнатингиз роҳатини бирга суринг.

ҚАЙНОНА, КЕЛИН ва ЎҒИЛ:
— Бир ёқадан бош чиқариб, бўлсак аҳил,
Хурсандчилик ҳукм сурар бизмиз кафил.
Хушфеъллик ҳамроҳ бўлсин ҳар инсонга,
Шодлик куйи янграйверсин хонадонга.

Фарида УСМОНОВА.
ТошДУ студенти.

Спорт

ОРЗИҚИБ КУТИЛАЁТГАН ЎЙИН

Европа Кубок эгалари кубоги учун Москва автозаводчилари ва Уэльснинг «Кардифф-Сити» командалари ўртасидаги иккинчи ўйинни кўпсонли ишқибозлар орзиқиб кутишяпти.

— Бу халқаро ўйинга қизиқиш катталигини билетларни сотиб бўлинганидан ҳам билса бўлади,— дейди стадион директори П. Отахонов. Командалар учун ҳам, ишқибозлар учун ҳам ҳамма шароитни яратиб беришга ҳаракат қиламиз.

«Торпедо» Чиғатойдаги «Пахтакор» командаси спорт базасида бўлажак ўйинга зўр бериб тайёргарлик кўряпти. Автозаводчилар жавоб учрашувида ғалабага катта умид боғламоқдалар. «Кардифф-Сити» футболчилари бугун Тошкентга келишади.

«ПОЛИТОТДЕЛ» ҒАЛАБАСИ

Ўтган куни «Политотдел» стадионида майдон эгалари «Советский спорт» газетасининг «Бойчечак» мукофоти учун «Шахтёр» футболчилари билан учрашди.

Ниҳоятда кескин ва шиддатли ўтган учрашув 3:2 ҳисобида мезбонлар фойдасига тугади. Бу «Политотдел»нинг иккинчи ғалабасидир.

ЯНА ДУРАНГ

Мексикада меҳмон бўлиб турган СССР терма командаси тўртинчи ўйинини ҳам дуранг натижа билан тугатди. Совет футболчилари Гвадалахар шаҳрида шу ном билан аталувчи команда билан учрашди. Ўйиннинг бешинчи минутида майдон эгалари ҳисобни очди. Меҳмонлар ўйиннинг иккинчи ярмида ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлдилар. Жавоб тўпини И. Численко киритди.

«Главташкентстрой» базасида
62-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1968-ўқув йилига
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

бўёқчилар, сувоқчилар, автослесарлар, сантехниклар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, қурилиш машиналари ремонти бўйича слесарлар.

Ўқиш муддати — 6 ой.

Билим юртига 5—10-синф ҳажмида маълумоти бўлган 16 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар 1968 йил 30 мартгача қабул қилинади.

Ўқишга қабул қилинганлар уч марта иссиқ овқат, кийим-бош, ишлаб чиқариш практикаси вақтида маош билан таъминланадилар. Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади. Билим юртини тамомлаганлар «Главташкентстрой»га йўлланма оладилар ва Олий ҳамда ўрта ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Қабул қилиш ҳақидаги ариза директор номига ёзилади ва қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: етуклик аттестати ёки маълумоти ҳақида справка, турар жойидан ва соғлиги ҳақида справкалар (справка формаларини билим юртидан олинади), таржимаи ҳол, 3 та фотосурат (3x4)), туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, (ҳарбий билет).

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, Д 17 квартал, 38-уй (29, 33-автобусларнинг «Д-17 квартали» бекати).

Ҳужжатлар эрталаб соат 9 дан қабул қилинади.

ТУРИСТИК СЎҚМОҚЛАР БЎЙЛАБ

СИЗ суратда кўриб турган бу туристлар биринчи марта сафарга чиқишяпти. Улар Республикада хизмат кўрсатган альпинист К. Рябовнинг сўқмоқлардан юриш ва орентировка қилиш бўйича ўтказган машғулотини тинглашиб йўлга тушишди.

И. Душкин фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212. Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02326. ИНДЕКС — 64697. № Б — 1821.